

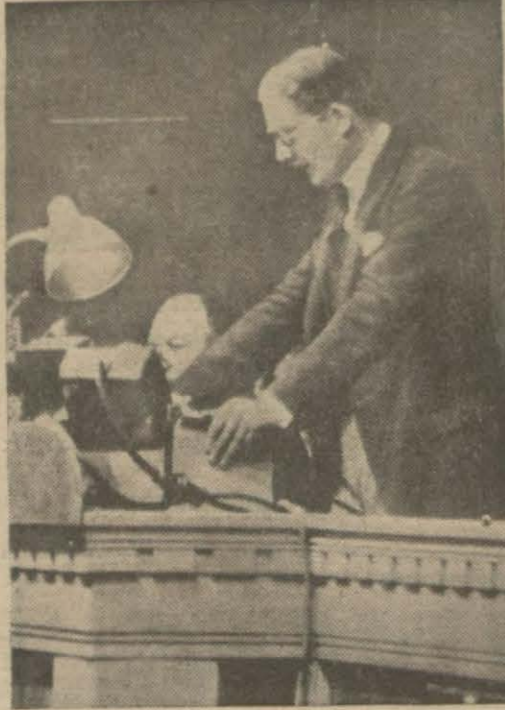
Bütün Afrika İtalyaya Karşı Silâhlanıyor

Cenubî Afrika Birliği 3000 tayyarelik bir hava kuvveti teşkil ediyor

Müdafaa Nazırı
"bütün İmparatorluk parçalarını müdafaaya hazır olalım,, dedi

Avam Kamarasında iki sual:

- 1 - İngiltere petrol ambargosunu istemiyecek mi?
- 2 - İtalyanın Süveyşten zehirli gaz geçirmesine hâlâ müsaade edecek miyiz?

İngiliz Dış Bakanı Eden Milletler Cemiyeti kürsüsünde

Londra, 26 (Hususi) — Cenubî Afrika ittifakı müdafaa nazırı Mister Peru bugün söylediği nutukta Cenubî Afrikanın diğer silâhlarla beraber bilhassa hava silâhına ehemmiyet vermek mecburiyetinde kaldığını ve bunun için 1000 pilot yetiştirmeğe ve tank kıt'aları vücuda getirmeğe karar verdiğini, fakat bu tedbirlerin de Cenubî Afrikayı müdafaaya kâfi gelmeyeceğini, bunları üç misline çıkarmak lâzım geleceğini anlatmıştır.

Nazır bunu müteakip Cenubî Afrikaya hariçten ithal olunan mühimmatın dahilde yapılması lüzumunu müdafaaya etmiş, nihayet Cenubî Afrikanın Sudan hududundan başlayarak Afrikadaki bütün imparatorluk parçalarını müdafaayı temin eden geniş bir programla hareket etmesi icap etmiştir. (Devamı 10 uncu sayfada)

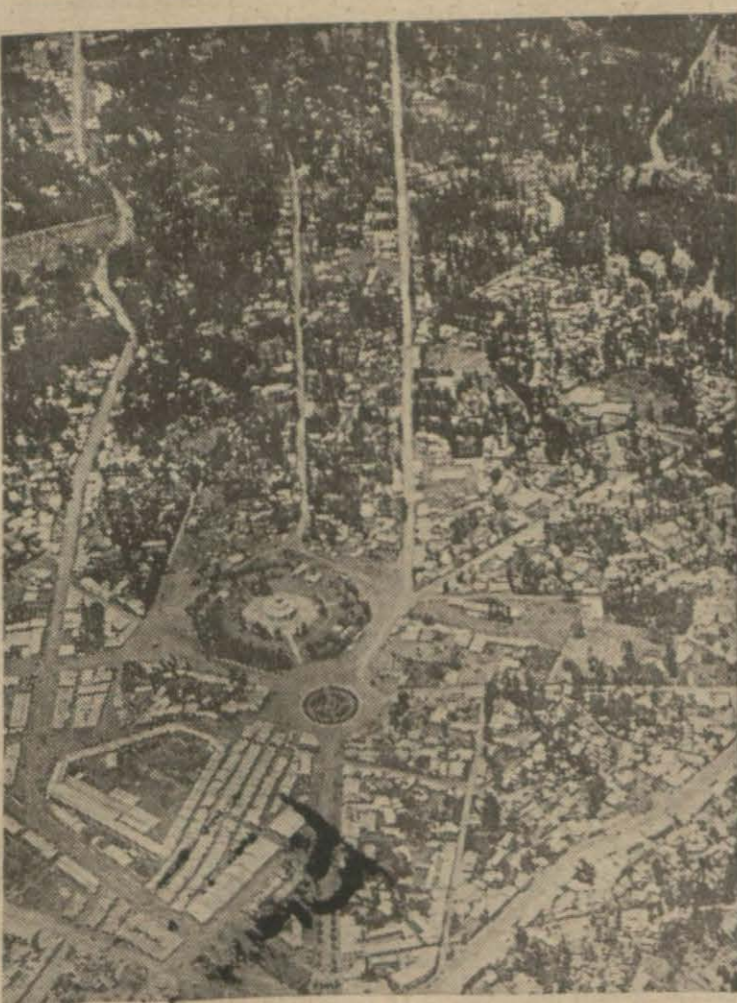
İtalyanlar, şimalde tekrar taarruza geçtiler

Cenupta Graziani ordusu Hindenburg müdafa hattını bir türlü yaramıyor, Mareşal Badoglio dün Adisababaya beyannameler attırdı
Askerî muharririmizin mütaleaları

Londra 27 (Hususi) — Muhtelif membalardan gelen haberlere göre şimal cephesinde İtalyan ordusu Adisababa istikametinde ileriye doğru bugün harekete başlamıştır. Bu kısmında Habeşlerin nasıl bir mukavemet gösterebileceklerini şimdiden tesbite imkân yoktur. Bu cihet ancak bir kaç gün sonra belli olacaktır.

Cenup cephesinde ise General Graziani ordusunun taarruzu Vehip paşanın tesis etmiş olduğu Hindenburg müdafa hattı önünde henüz belli başlı hiç bir muvaffakiyet kazanamamıştır. İtalyan tebliği resimleri kaç gündür süren şiddetli taarruzlar neticesinde ancak bazı mevzii muvaffakiyetler kaydetmektedir.

Öyle anlaşılıyor ki, İtalyanlar Habeşlerin Hindenburg hattını kolay kolay aşamayacaklardır. İtalyan ordusunun refakat eden müha-

Adisababın kuş bakışı, manzarası, (Üstte şerit gibi görünen yol Dessie - Adisababa yoludur) birler Dagamodo'nun düştüğünü ve Sassa-baneh'in kısıkaç arasına alındığını bildiriyorlar. (Devamı 10 uncu sayfada)

Yakın tarihin tekrar ortaya çıkan karanlık bir sayfası

Eski Osmanlı Veliahdı Yusuf İzzeddin öldü mü, öldürüldü mü

Yusuf izzeddin İntihar etmiştir

Yazan:
Ercümend Ekrem Talu

Ercümend Ekrem

[Yazısı yedinci sayfamızdadır]

Eski Osmanlı veliahdı Yusuf İzzeddin'in ölümü yakın tarihin en karanlık sayfalarından birini teşkil eder:

Yusuf İzzeddin öldü mü öldürüldü mü?
Yanan Adliye sarayının arkasındaki emanet dairesinde, saklanan suçlara müteallik bazı eşya tasnif edilirken ele geçen çanta son günlerde bu suali tekrar ortaya attı. Bu münasebetle görüldü ki hâdise çapraşık bir muamma olmak vasfını hâlâ muhafaza etmekte dir.

Adliye emanet dairesinde bulunan çanta

Müddeiumumî "bir kaç güne kadar içindekileri tetkik edeceğim,, diyor

Adliye emanet dairesindeki eşyanın tasfiyesi sırasında sakit Osmanlı hânedanına ait bir çanta bulunması ve bu çanta veliaht Yusuf İzzeddin'in ölümüne ait vesikalarla, eşyaları ihtiva etmesi bir hayli alâka uyardır.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Kral Fuadın sıhhi vaziyeti

Vaziyetteki vahamet arttı, Veliahd tayyare ile Mısıra getiriliyor

Londra, 27 (Hususi) — Mısır Veliahdı Prens Faruğun tayyare ile Mısıra avdet etmesi için tertibat alınmıştır.

Kahire, 27 (Hususi) — Mısır kralının sıhhi vaziyeti gittikçe fenalaşıyor. En son bültende şu sözler söyleniyor: (Devamı 10 uncu sayfada)

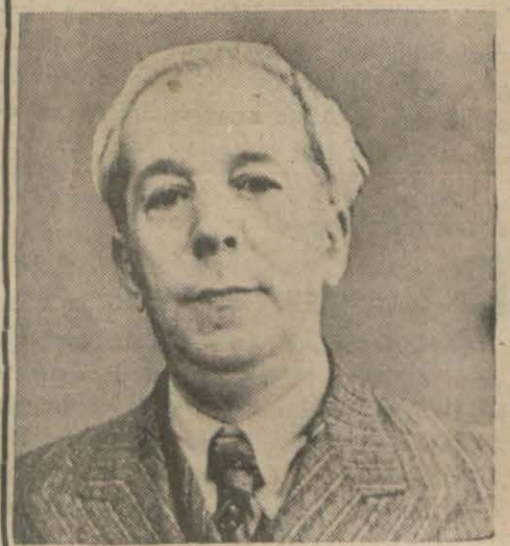
Yusuı İzzeddin

Bugün de «Yusuf İzzeddin intihar etti» diyenler olduğu gibi «katledildi» iddiasında bulunanlar da vardır.

Bu garip ve alâka uyandıran vaziyette biz dün bizzat kendi aramızda şahit olduk. Bu bahiste söz söylemeğe en fazla selâhiyetler iki arkadaşımız, Ercümend Ekrem ile Ziya Şakir tamamen birbirine zıt noktai nazarlara sahiptirler. Ziya Şakir tarihî tetkikleriyle bu selâhiyeti itiraz kabul etmez bir şekilde elinde bulunduruyordu. Üstâd Ercümend Ekreme gelince o, her bilirim dediği şeyi hakikaten bilmesiyle meşhur olduktan başka o zamanki memuriyeti itibariyle Yusuf İzzeddin'in ölümü hakkında fikir ve mütalesine kıymet verilecek sayılı şahsiyetler arasında da bulunuyordu. Ziya Şakir, Yusuf

Yusuf izzeddin katledilmiştir!

Yazan:
Ziya Şakir

Ziya Şakir

[Yazısı yedinci sayfamızdadır]

İzzeddin'in katledildiği fikrinde idi. Şimdiye kadar ismi ortaya atılanlardan büsbütün başka bir kimse tarafından öldürüldüğünü söylüyordu. Ercümend Ekrem ise tamamen aksi iddiada idi.

Bu vaziyet karşısında arkadaşları -mıza «bildiklerinizi bize yazınız.» teklifinde bulunduk. Kabul ettiler. Yazılarını bugünden itibaren okumaya başlayacaksınız. Maksadımız bu yazılarla yakın tarihin esrarlı bir sayfasını aydınlatmaya yardım etmektir ve bu hususta faydalı olacağımıza emîn bulunuyoruz.

Boğazlar meselesi ve Avrupa matbuatı

Fransızlara göre talebimizi hangi devletler nasıl karşıladılar?

Fransızca Vu mecmuasının Türk, Sovyet, Rumen ve Yunan deniz kuvvetleri hakkında neşrettiği bir yazı

Boğazlardan bahsetmek sırası Avrupalıların, «Vu» mecmuası bu hususta neşrettiği bir yazı

Boğazlardan bahsetmek sırası Avrupalıların, «Vu» mecmuası bu hususta neşrettiği bir yazı

(Devamı 10 uncu sayfada)

YAZAN: SUAT DERVİŞ
Bu çok canlı ve değerli reportaj silsilesine bugün başladık. 6 ncı sayfamızda okuyunuz!

Hergün

Atınadaki çocuk kongresi

İlk ansiklopedi

Atınadaki çocuk kongresi

Bu ay içinde Atınada beynelmül çocuk kongresi toplandı.

Bu kongreye bütün dünya çocuk koruma cemiyetleri iştirak ettiler. Türkiye namına da Ankara çocuk koruma cemiyeti tarafından iki zat gönderildi.

Kongreye iştirak edenlerden öğreniyoruz ki, bu kongrede en fena temsil edilen Türkiyedir. Bütün diğer memleketler kongreye grafikler, raporlar, dosyalar, kitaplar, albümlerle gelmişler. Faaliyetlerini anlatmışlar. Bizim murahhaslarımız faaliyetlerini isbat eden hiç bir vesika götürmemişler.

Kongreye iştirak eden Balkan hükümetleri içinde Bulgaristan bütün azanın hayret ve takdirini kazanmıştır. Bulgaristanda çocuk koruma faaliyeti son senelerde başlamıştır. Fakat bu uğurda senede bir milyon liradan fazla para sarfedilmekte ve çocuk meselesi bütün safhalarla ele alınmaktadır.

Balkan devletleri içinde Yugoslavya çocuk bakımı içinde en ilmi şekilde çalışan memleketlerdir.

Atina kongresi, iştirak ettiğimiz ilk beynelmül kongre değildir. Şimdiye kadar gittiğimiz kongrelerde faaliyetimizi gösteren tablolar, eserler, şerhler vücuda getirilmişken, Atina kongresinin ihmal edilmiş olması bizi müteessir etmiştir.

İlk ansiklopedi

Dünyada Ansiklopedisi olmayan medeni bir memleket yoktur.

Ansiklopedi, bütün ilim şubelerini bir araya toplayan bir eserdir. Medeni memleketler bir asırdanberi millî ve büyük Ansiklopediler vücuda getirmişlerdir. Bu Ansiklopediler yanında ayrıca bir sürü Ansiklopedik neşriyat yapılmaktadır. Çünkü halkın seviyesini yükseltmek için bundan daha kestirme bir yol yoktur.

Bizde de Ansiklopedi neşri için muhtelif zamanlarda muhtelif teşebbüsler yapılmıştır. Emrullah Efendi bir zamanlar, «Muhtülmaarif» adında böyle bir eser neşrine teşebbüs etmiştir. Fakat tek başına böyle bir işe giriştiği için muvaffak olamamış teşebbüsü yarıda kalmıştır.

Türk kütüphanesinin bu büyük noksanını ilk defa Cumhuriyet müesseselerinin neşrettiği «Hayat Ansiklopedisi» tamamlamıştır. Dört sene evvel neşrine başlanan bu büyük eserin son cüzü de çıkmış ve eser bitmiştir. Hayat Ansiklopedisi Türkiyede ilk çıkan Ansiklopedidir.

Bu Ansiklopedi tam manâsıyla noksanız bir eser bile sayılamaz.

Fakat Fransızların neşretmiş oldukları Ansiklopedi mahiyetini haiz Larouss'ları tetkik edilirse, hayat Ansiklopedisinin ufak tefek kusurlarını mazur görmemek mümkün olamaz.

Larouss hâlâ Türkiyeyi Osmanlı imparatorluğu zanneder. İlmî ve fennî bahislerde bile affı mümkün olmayan hatalar yapar. On on beş senedenberi her sahada husule gelen değişiklikleri bilmemiz lâzım gelir.

Hayat Ansiklopedisinde bu derece büyük hatalara tesadüf edilmez.

Maamafih ne de olsa Türk kütüphanesinin büyük bir boşluğu doldurulmuştur. Bu Ansiklopediyi çıkarana tebrik etmek borcumuzdur.

Biliyor Musunuz?

1 — «Halk ekmek bulamıyorsa, pasta yesin...» diyen kraliçe kimdir?

2 — Komedî Fransenin kurulmasında en büyük âmil kimdir?

3 — Avrupa ile Asyanın arasındaki kulenin adı nedir? (Cevapları yarın)

Dünkü Suallerin Cevapları:

1 — Favust meşhur Alman feylezofu Göte'nin şaheseridir. Ve eseri seksen senede yazıp bitirmiştir.

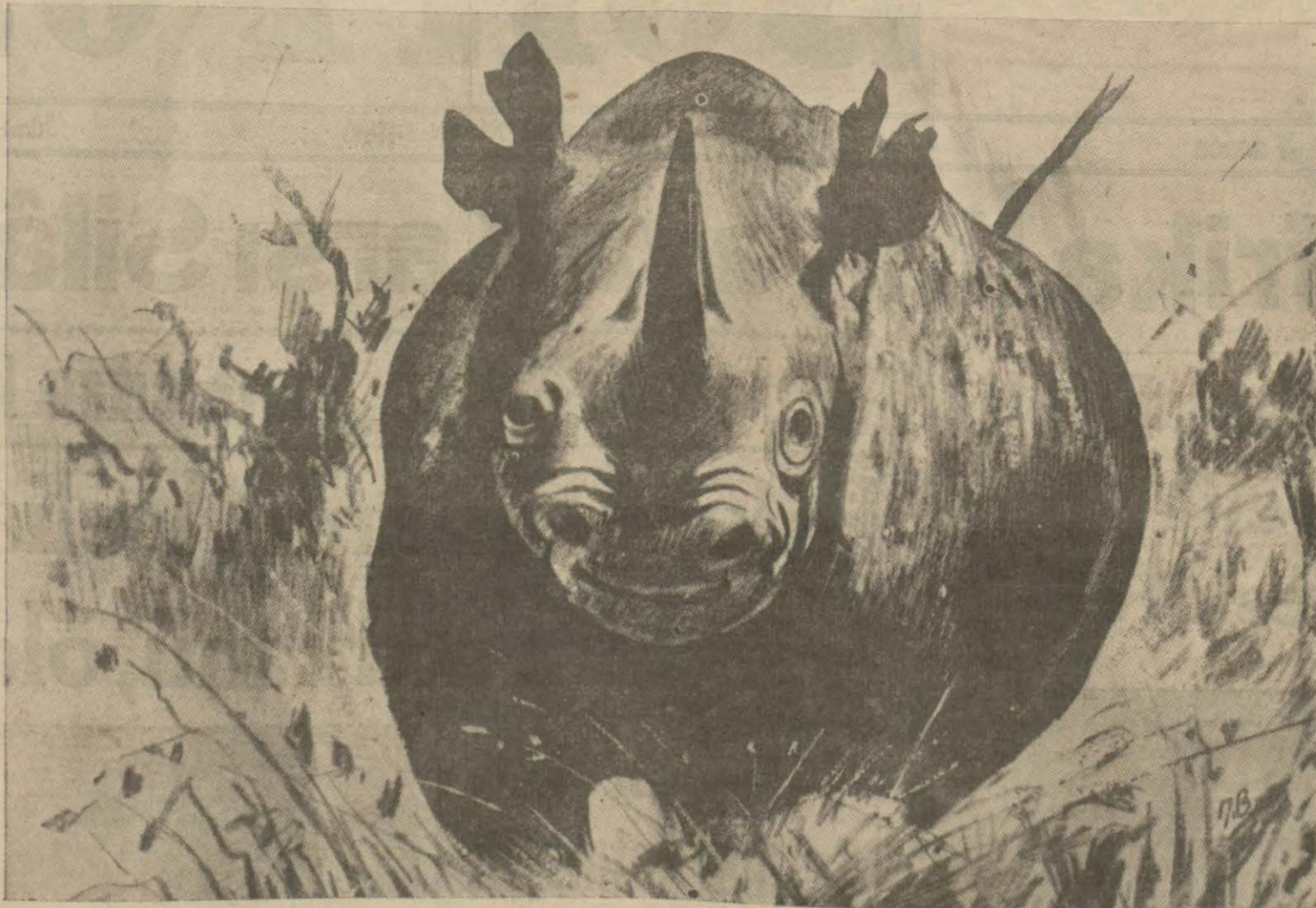
2 — Klemanso harp esnasında Fransa'da kuvvetli bir idare tesis etmiş ve harbiye nazırlığına da elyevm müteakid ve ber-hayat olan General Mordoc'u getirmiştir. İki biribirleriyle çok iyi anlaşmışlardır.

3 — Mehmet Ali paşa Kavalada ale-lâde bir askerken Mısır valisi olduktan sonra istiklâlini ilân etmiş ve 1811 de Mısır memlûklerine karşı açtığı muharebede galip gelerek Hidivlik sülâlesini kurmuştur.

4 — Kral Oedipe

Resimli Makale

Tabiatın muazzam kuvveti

Tabiatın muazzam kuvvetini temsil eden canlı bir heykel. Ormanların bu yabani hayvanı canlı bir zırhlı, bir tank gibidir. Kurşun işlemez, bıçak kesmez bir detisi vardır. Kuvvetine karşı durmanın imkânı yoktur.

Bunun karşısına bir de zayıf, cılız, nazik medeni insanı koyunuz. Bu dev cüsseli hayvan karşısında insan bir karınca gibidir.

Öyle olduğu halde insan bu muazzam tabiat kuvvetini kendisine esir etmeğe muvaffak olmuştur. Onlardan yüzlerce, binlercesini diri diri avlayarak hayvanat müzelerine koymuştur.

Cılız insanı bu devden üstün yapan kuvvet zekâdır. Zekâ beden kuvvetinden daima üstündür, ve insanın en büyük mümeyyiz vasfı da budur.

Zekâsı işlemeyen insan hayvandan da zayıf bir mahlûktur.

SÖZ ARASINDA

"Vatandaş Türkçe konuş!"

Aziz dostumuz Bay Faik yazılarında Öz Türkçeye ne kadar riayet ederse, müsahabelerinde inadına o kadar istilâhli konuşur.

Geçenlerde anlatıyorlardı: Tramvaylara şu «vatandaş Türkçe konuş» ihtarnın asıldığı zamanlarda bir Musevi cemiyeti bu ibareyi ihtiva eden küçük küçük kartvizitler yaptırmış, üyelerinden olan küçük musevi çocuklarına dağıtmış. Bu çocuklar şuraya buraya gidip gelirken, ırkdaşlarından birinin İspanyolca konuştuğunu gördükleri zaman hemen ceplerinden bu kartı çıkarıp hiç bir kelime söylemeden o İspanyolca söyleyen zata takdim ediyorlarmış!

Bir gün bunlardan biri Kadıköy vapurunda aziz dostumuz Bay Faik'e rasgelmiş. Bakmış ki uzunca boylu, zarif giyimli, muhterem bir vatandaş burundan takma gözlüklerinin üzerinden bakarak karşısındakine heyecanlı heyecanlı bir şeyler anlatmaktadır.

Çocuk dinlemiş, konuşulan dili anlamamış, Türkçe değil, Fransızcaya da benzemiyor, İspanyolcannın edebisi olabileceğini düşünmüş ve hemen cebinden bir kart çıkararak Bay Faikin eline tutuşturmuş!

Şatranç merakı

Avusturyada bir kahvede iki meraklı şatranççı akşam üstü oynamaya başlamışlar. Oyuna o kadar dalmışlar ki kahvenin gece saat ikide kapanması lâzımgeldiği halde, oyunu bitirememişler.

Kendilerine oyunu bitirmeleri için ihtar eden belediye memuruna ikisi birden kızmışlar:

— Dükân açık kalırsa, kaç para ceza kesersin? diye sormuşlar:

«50 şiling» cevabını alınca:

—Al elli şilingini, çekil diye belediye memurunu koğup, yine oyunlarına devam etmişler.

HERGÜN BİR FIKRA

Samipaşa Zade Sezai'nin nükteleri

Bugün ebedi istirahatgâhına yatırılan Sami paşa zade Sezai merhum yalnız yüksek bir edip değil, sohbeti zarif nüktelerle de süslemeyi seven bir zattu.

Der idi ki:

— İnsanlar ne tuhaftır! Gökyüzünde şu kadar yıldız vardır, diye, hem kûsuratı ile iddia edin: Kâinatı inandırırız. Sonra, bir tek kişiye: «Aman dikkat edin! Şuracıkta bir çukur vardır» deyin, bizzat gidip görmedikçe size itimat etmez.

***

Bir gün, Sezai merhum, ülemeden bir sürü de hoca syap dökünce, ciddi tavrını asla bozmadı:

— Ya? dedi. Eyi ki imanımız sarılmamış!

BULMACA

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								

Soldan sağa:

1 — Boğazlarımızın bir şehri. 2 —

Karğa eti çok Faydalı imiş!

Oklohoma'da bir doktorun tavsiyesi üzerine karğa eti yenmeğe başlanmıştır. Karğa etinde Proteine olduğu için rağbet günden güne artıyormuş. Oklohoma'da başlayan bu rağbet civar şehirlerde de sırayet etmiş ve şimdi vitaminli meyva yer gibi herkes Proteine'li karğa yiyorlarmış.

Dünyanın en seri kadını

Kirov'da yapılan patinaj müsabakasında Mari İssakova isminde bir Rus kadını beş bin metre mesafeyi patenlerle on dakikada katederek, dünya rekorunu kırmıştır. Sovyet gazeteleri, «kadın ile erkeğin biribirine müsavi oldukları bir saha daha» demektedirler.

Bir nevi şeker, kırmızı. 3 — Kırmızı, köylü öküzlerini yürütmek için böyle bağırır. 4 — Rabit edati, gene rabit edati. 5 — Beşeriyet. 6 — Bir kadın ismi, tok değil. 7 — Asmaktan emri hazır, uyandırmak. 8 — «Siz» manasına gelir, kırmızı. 9 — Bayramdan evvel gelir.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Yavuz Sultan Selimin Acemlerle harbettği meşhur bir meydan. 2 — Ağa, ayağımızda çıkar. 3 — Mısırlı sulayan, nota. 4 — İsim, yeter. 5 — Bir L ilâvesile başı saçsız olur, süt verir. 6 — Dünya. 7 — Bir adet. 8 — Ek, zaman. 9 — Bir göz rengi, çalmaktan emri hazır.

Dünkü Bulmacanın Halli:

Soldan sağa:

1 — Tahattür. 2 — İhata, ak. 3 — Mana, kafa. 4 — Ülema. 5 — Rı, il, nim. 6 — Ezan, ha. 7 — Ehl, mala. 8 — Na-me, lâ. 9 — Alâiye.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Timürlenk. 2 — Ahali, ha. 3 — Hane, elma. 4 — Atamız, el. 5 — Tâ, alam. 6 — Nabi. 7 — Ayn. 8 — Raf, ihale. 9 — Kazma.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Galata köprüsünün dört başında dört tane kulübe vardır. Bu kulübeler köprü parası zamanında para bozma yeri olarak yapılmıştı. Köprü parası kalktı, kulübeler dükkân halinde kiraya verildi. Şimdi buralarda sigara, çiçek, su, fındık, meyva, satılmaktadır. Kulübelerin içleri ve dışları gayet kirlidir.. bir alay renkli ilân dış duvarlarında asılı durur. Ayrı şifeleri

fındık tablaları kulübelere sığmamış köprü'nün üzerine konulmuştur.

Galata köprüsü gibi İstanbul en işlek bir yerindeki belediye ait kulübelerin bu kadar kirlî tutulduğunu ve fındık tablalarının köprü'nün üzerine kadar yayıldığını gördükten sonra belediyenin şehrin diğer kısımlarındaki pislikleri görebileceğine artık

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Samipaşazade Sezai

E. Ekrem-Ta

Bugün ben, yetimliğim acısını bir keré daha tadan bedbaht bir insanım!

Birazdan, hürmetkâr ellerin üzerinde, ebediyete açılan yoldan, ömrü beşerin son merhalesi olan mezara kadar götürüp bırakacağımız aziz vücut, babamı kaybettiğimden sonra hakikî bir evlâd aşkı ile bağlanmış çok kıymetli bir varlıktı.

Onun, Recazade ailesi ile münasebeti benim dünyaya gelişimin yirmi, otuz sene evvelisinden başlar. Fakat ben Sezai Beyi giyaben, dokuz yaşında iken, şahsan da bir kaç yıl sonra tanıdım.

Giyabî aşinalığım, babamın kütüphanesinde ele geçirip bir gecenin içerisinde hıçkırık hıçkırık hatmettiğim (Sergüzeşt) romanı ile hâsıl olmuştu. Şahsan tanışmak bizim Büyükdada oldu.

Sezai, Avrupadan İstanbul'a izinli gelmişti. Adada, biraderi Abdülbaki Beyin evinde misafirdi. Biz de o sene orada idik. Bir gün, babam bir İngiliz lordundan dahî zarif giyimli, tavırlarına sinmiş centil menliği zerre kadar yadırgamıyan bu genç, bu kibar adamı bana tanıtarak: — Elini öpl demişti.

Recazadenin, evlâtlarına bir kimsenin elini öptürmesi için, o elin bir pınar suyundan temiz, bir yığın mücevherden daha değerli olması lâzımdı.

Sami Paşazade Sezaiyi, (Sergüzeşt) ve (Küçük Şeyler) in büyük, dâhi müellifiğini ben bu suretle sevmeğe başladım.

O yaz, onu sık sık görüyordum.. İki gençliğimin en mes'ut yazı o yazdır.

Sonra, Sezai amcamı kaybettim. Yurduna, Türk nesrinin, hikâyeciliğinin temelini atmak suretile ettiği hizmeti az görmüş, onun beşeri haklarını, hürriyetini, sârefini iade etmek için yad illerde çalışan hamiyetli zümreye katılmıştı.

Orada zaruret çektiğini, daüsilâ denilen yaman derdin buhranlarına göğüs geldiğini işittim.

Beyoğlunda ihtiyar bir Fransız kitapçı, bazan babama ondan bir gizli mektub, onun Pariste çıkarmakta olduğu (Şuray) Ümmet) gazetesinden bir nüsha veriyordu.

Edebi eserlerle ruhumu aydınlatan büyük üstat, hürriyet ve adalet namına hayran yazıların vicdanımı da aydınlattı.

Sade benim mi? Hayır! Onun nuru faziletini, nimeti irfanını kendi kendine hasıredersen milyonlarca yurddaşlarına karşı hadnâşınashk ve haksızlık etmiş olurum.

Sami Paşazade Sezai vatanına kalemi ile, fikri ile, hiç bir minnetin karşılığın yacağı kadar büyük hizmetler etmiş nadîr bahtiyarlardandır.

***

Sezai, İstanbul'a, hayırlı bir evlâd aşkı ile meftundu. Ezeli dünya kraliçesinin bir güzelliğini onun kadar candan terennüm eden olmamıştır.

Dün sabah, onun ölüm haberini aldık. Tan sonra, Maçka sırtlarından, karşıda, Çamlıca'nın doruğuna baktım: Bahar güneşinin ilk huzmeleri altında, Çamlıca gülmüyor gibi idi.

Nazarımı Boğaziçinin görebildiğim kadarına tevcih eyledim: Durgun deniz, lâkayt akiyordu..

O anda, gene babamın, Sezainin büyük biraderi Necip Paşa için bundan kırk bu kadar yıl evvel yazmış olduğu meşhuryeyi hatırladım:

***

Sandım ki yüzü subhun bir rengi hoşün bağlar...

Baktım ki giden gitmiş, pürneşe sular çağlar...

Bülbüller öter şadan, pürhonde bütün dağlar...

Dünya gene ol dünya, âlem gene ol âlem

E. Ekrem-Ta

TELGRAF HABERLERİ

Inhisarların yeni sene bütçesi kabul edildi

Yabancı memleketlerde satış için yapılan teşebbüsler henüz netice vermedi

Ankara, 27 — Kamutayın bugünkü toplantısında İnhisarlar Umum Müdürlüğü'nün 1936 yılı bütçesi müzakere ve kabul edilmiştir. Bu münasebetle ileri sürülen mütealemlere karşılık veren gümrük ve inhisarlar Bakanı, Ranâ Tarhan haric memleketlerdeki satış işlerine temas etmiş ve demiştir ki:

Yabancı memleketlerde satış için bir kaç sene evvelki teşebbüsümüzün şimdiye kadar netice vermemiş olması bizi de üzüyor. Fakat bu iş yalnız vekâletin elinde olmayan bir iştir. Limited şirketini teşkil için şerik bulmak lazımdır. Bu şirketin kuruluşunda hakikaten faydalar görülecektir.

Pek yakında şimdiye kadar teşekkül etmeyen şirket, İş Bankasının ve Ziraat

bankasının ve İnhisarlar umum müdürlüğü'nün iştirakiyle teşekkül edecektir.

Inhisarlar Bakanı bundan sonra bütün zer'iyaat tahdidî meselesine de temas ederek, demiştir ki:

Çok bütün ekilsin fakat Türk kıymetini bozmayacak ve daima bu kıymeti çoğaltacak tütünler ekilsin.

Tütün ekim ve satımında tüccarlarla zırra arasında husule gelen münferit bazı hâdiseler üzerinde de duran Ranâ Tarhan şunları söylemiştir.

Inhisarlar idaresinin 1936 yılı masrafları karşılığı olarak 7,421,028 lira tahsisat verilmesine ait lâyiha kabul edilmiştir. İdarenin bu masraflar karşılığı olan varidatı senede 43,740,000 lira olarak tahmin olunmuştur.

Küçük itilâfa rağmen...

Yugoslavya ile Macaristan arasında bir yakınlaşma tesisine çalışılıyor

Peşte, 27 — Havas ajansı muhabirinin bildirdiğine göre, Lehistan başvekili Koscialkowsun ziyareti ve miralay Beckin yakında Belgrada yapacağı seyahat, Lehistanın Macaristanla Yugoslavya arasında bir yakınlaşma vukuu için tavassutta bulunacağına dair olan rivayetleri kuvvetlendirmiştir.

Maamafih bu yakınlaşma, küçük antant blokunun dağılmasını değilse bile gevşemesini intaç ederek Çekoslovakya'yı rakiplerinin teşebbüslerine karşı açıkta bırakabilecektir. Macaristan bu suretle tadil düşmanlarının müdafaa cephesini bozmuş olacaktır.

Maamafih umumî kanaate göre, Leh kabinesinde vukua gelen ihtilâflar Peşte ve Belgradi kat'i bir teşebbüs yapmaktan ahkoyacaktır.

Merkez Bankası Umumî Heyeti Toplandı

Ankara, 27 — Cumhuriyet Merkez Bankası hissedarlar heyeti umumiyesi bugün bankanın umumî merkezinde idare meclisi reisinin başkanlığında toplanmıştır.

Raporda altın ve döviz vaziyetile tedavüldeki banknotlar ve bankanın 1935 yılı içindeki umumî muamelâtı etrafında izahat verilerek bu muamelelerin bırakmış olduğu 2.097,949 liralık kârdan nizamname mucibince ihtiyat ve fevkalâde ihtiyat akçeleri, hazine ve memurlar hisseleri ayırdıktan sonra geriye kalan 1,082,172,80 liranın kazanç ve buhran vergileri çıkarılarak kalan 937,118,22 liranın geçen sene kârdan müdevver 631,10 lira ile birlikte ve her hisseye 625 kuruş olmak üzere dağıtılması istenilmekte idi.

Heyeti umumiyeye bu talebi tasvip etmiştir.

Föniks rezaleti

Avusturyada para alanların listesi neşredilemiyor

Londra, 27 (A.A.) — Starhemberg'in dün söylediği nutuk gazetelerde tefsirlere sebep olmaktadır. Bu nutuk Şuşniğe karşı bir meydan okuma mahiyetinde tefsir olunuyor.

Deyli Herald Starhemberg'in nutku ile iktidar mücadelesinin açığa vurulduğunu, bunun şimdi hükümet içinde iki grup arasında cereyan ettiğini, Starhemberg'in vaziyetini muhafazaya ve tarsine karar vermiş olduğunu bildiriyor.

Gazeteye göre, Haymvehr şeflerinden bir çoğu Föniks rezaletinde zimetlidir. Para alan şahsiyetlerin listesi henüz neşredilmemiş ve Şuşniğin bir kaç defa bu listeyi neşrettireceğini bildirmek suretiyle tehditte bulunmuştur. Buna binaen Avusturya kabinesinde yakında değişiklikler beklenmektedir. Her parti bu münasebetle diğerini takbihe karar vermiş bulunmaktadır.

Bulgar parti liderleri muhakeme edilecekler

Sofya, (Hususî) — Fırkaların ilgasına dair kanuna mugayir olarak geçen pazar günü Filibede toplanan sabık liderlerin mahkemeye sevk edileceklerini içişleri bakanı söylemiştir.

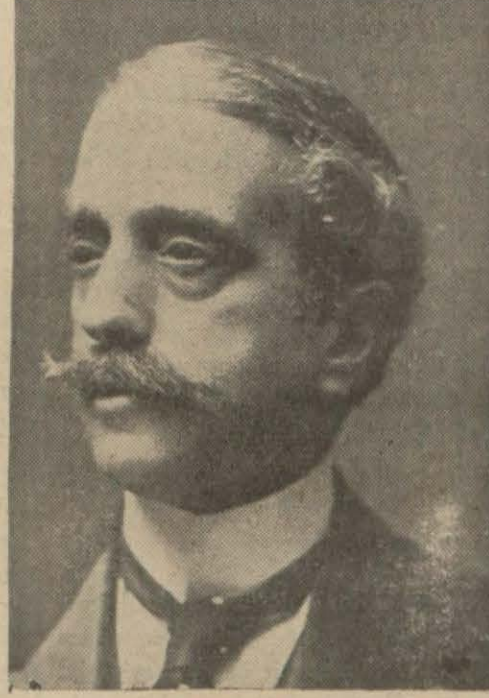
Muhakeme edilecekler arasında eski nazırlar da vardır.

Yugoslavya - Yunanistan

Atina, 27 (Hususî) — Yugoslavya ile Yunanistan arasındaki ticaret mukavelesinin tecdidi için yakında Belgratta müzakereler yapılacaktır.

Sami Paşa Zade Sezainin son günleri

Büyük edibin cenaze merasimi bugün yapılacak

Sami Paşa Zade Sezai merhum

Dün, bir matem gayyasına dalan yakınlarına baş sağlığı dilemeğe giderken Sami paşa zade Sezainin bu memleket, bu memleketin edebiyatına yaptığı hizmetleri düşünüyor tam 77 nci yılında kopan o zengin hayat filminin hafızamdaki derin ve taze izlerini yokluyordum:

Yaşlı bildiklerim bana onu çok anlatmışlardı.

Sami paşa zadeyi, Abdülhak Hâmitle «talih ikizi» de sayabiliriz:

İkisinin hayatlarındaki benzerlikler, hayret uyandırabilecek kadar çoktur:

Meselâ ikisi de yazıcılığa aynı zamanda başlamışlardır.

İkisi de hariciyeye intisap etmişler, ve sefirlığe kadar yükselmişlerdir.

İkisi de ilk aşklarını aynı kadına karşı duymuşlardır.

İkisi de şıklığa ve zarıflığa aynı derecede düşkünlük duymuşlardır, ve çocukluklarından itibaren birbirlerinden, hemen hemen hiç ayrılmamışlardır.

Dün bu benzeyişten bahsederken, üstâdın yeğeni doktor Nebil Bilhan:

— Altı ay önceye kadar, birbirlerini görmeden bir gün geçirmezlerdi! dedi.

Değerli doktor, göz gezdirdiğim albümdeki resimlerinden birini göstererek bahsi değiştirdi:

— Bakınız... Bu resimde kaşları süngü gibi çatılmış. Fakat kaşları yetmiş yedi sene içinde yalnız bu resmin çekildiği anda çatılmıştır diyebilirim.

O kadar temiz, o kadar merhametli bir kalbi vardı ki...

Kapana tutulmuş fareleri gizlice koyuverir, sonra da, hem bu hareketinin görülmesinden utanır, hem de serbest bıraktığı farelerden korkardı!

Ben, onları, istisnalarıyla başbaşa bırakmağa hazırlanırken, Nebil Bilhan, albümün son sayfasındaki genç bir kızın resmini gösterdi, içini çekerek:

— İclâl... dedi, ve ilâve etti:

— Bir kaç sene evvel öldü... Zavallı kızı amcam öyle severdi ki...

Zaten kendi çocuğu olmadığı için, yüreğinin olanca muhabbetini iki kız kardeşinin çocuklarına ve torunlarına vermişti. Hepimizi evlât gibi severdi. Fakat İclâl hepimizden fazla düşkünlüdü.

Hattâ son eseri de, bu kızcağzın adını taşıyor...

Daha ölümünden bir kaç gün evvel de

Siyaset ALEMİNDE

İngilterenin geçirir görüldüğü siyasî buhranın sebepleri nelerdir?

İngiltere tarafından harpten sonra tatbik ve takip olunan dış siyaset, bilhassa İngilizleri memnun etmiyor. Birbirini takip eden hükümetlerin zaaf ve tereddüdünden doğan bu memnuniyetsizliğin hâlâ ardı gelmiş değildir. Bir İngiliz gazetesi, buna «hırs piri» nin bir neticesi diyor ve bu tavsifini şöyle izah ediyor:

İngiltereye bugünkü imparatorluğu kazandıran muhafazakâr parti ve onun her zaman, vaktinde tazelenen fedakâr kadrosu idi. 1914 - 1918 muharebesinde, en yetmiş İngiliz gençliği Flandi cephesinde ve Gelibolu muharebelerinde, biçilen başaklar gibi kökünden kesilmiştir. Muharebe bittiği, zaman, bunun bir neticesi olarak, muhafazakâr parti iki parçaya ayrıldı: İhtiyarlar ve gençler.

Maamafih, ilk vakitler arada bir tesadüm olmadı. Böylece seneler geçti.

İhtiyar muhafazakârlar, senelerin ağırlığı altında bir kat daha eğildiler. Onların bu halini gören gençlerde sabırsızlık âlâmetleri belirmeğe başladı. Çünkü ihtiyar İngilizler, iktidar mevkiini hâlâ ellerinden bırakmak istemiyorlardı. Bugünkü İngiliz kabinesinde gençliği ile göze çarpan hariciye nazırı Eden, bu kaidenin bir tek istisnasıdır.

Maamafih başvekil Baldwin, artık, mensup olduğu neslin, geniş halk kütellerince hergün bir parça daha az sevimlikte olduğunu anlamaya başlamıştır. Yakında muhafazakâr parti, kendisine yeni bir şef seçmek meselesi karşısında kalacaktır. Bu şefin, bugünkü maliye nazırı Növil Çemberlayn olacağını söyleyenler çoktur. Filvaki Növil Çemberlayn, ihtiyarlar partisinden mensup olmakla beraber gençler ile de arası en iyi olan bir muhafazakâr liderdir.

Bu noktadan, başvekilin, kuvvetli bir ihtimal olarak ileri sürülüyor.

Son zamanda İngiliz siyasasının bir parça hareketli olması, gençlerin tesir ve tazyiki ile olmuştur. Bunlar, zamanla, emellerine muvaffak olacaklarına kanaat getirmişlerdir. Bundan ötürüdür ki, genç bir muhafazakâr, son günlerde, İngilterenin umumî siyasasından bahsederken, Baldwin'e şöyle işaret etmiştir:

«Büyük Papanın istirahat ihtiyacı gün geçtikçe artmaktadır.»

Görülüyor ki İngiliz milleti, harici siyasasının daha fa'al ve seyyal olmasını istiyor. Bu vadide, devamlı istikrardan usanmıştır.

Bundan dolaydır ki İngiliz partilerinde, mühim hâdiselere gebe olan müesseselerin duydukları sarsıntılar göze çarptıyor. Bu sarsıntıların, yakın bir zamanda beklenen yeniliği meydana getirmeleri ihtimali çok kuvvetlidir. — Selim Ragıp

onu anmış, ve:

— Eğer demışti, günün birinde ölürsem, beni onun yanına gömsünler!

S. T.

Sami paşa zade Sezainin cenazesi bugün saat 11,30 da Kadıköyde, Mühürdar caddesindeki 71 numaralı evinden kaldırılacak. Kadıköy Osman ağa camiiinde namazının kılınışından sonra, hususî bir vapurla Göksuya götürülerek aile kabristanına gömülecektir.

Fransız seçiminin ilk neticeleri

Londra, 26 (Hususî) — Londra gazetecileri sükûnet içinde yapılmıştır. Fakat bugünkü seçim esasında 618 mebusun ancak 183 mebusun seçim muamelesi tekemmül etmiştir. Fransada bir namzedin mebus seçilebilmesi için rey iştirak edenlerin yarısından bir rey fazla olması lazımdır. Bu şekilde rey alamayanların sayısı (433) dır. Gelecek pazar günü de bunların intihabı için rey alınacaktır.

Seçilen 181 mebusun 76 sı sağa, 64 ü sola, 43 ü merkeze mensupturlar. Fakat birinci seçimin verdiği bu neticeye bakıp hüküm vermek doğru değildir. Çünkü ancak seçimin ikinci safhası neticesi tayine yaradacaktır. Solların arasındaki teşebbüs, kazanmalarında müessir olacak, bunların içlerinde kimlerin vaziyeti müsâidse, onun lehinde reylerini kullanacaklar, rey alacak namzedin sol partilerinden hangisine mensup olduğuna bakmayarak sağa galip gelmek için sol namzetlerine rey vereceklerdir. Bu yüzden solların kazanacakları ve hükümet teşkil edecekleri kat'i sayılmaktadır.

Bugünkü kabineyi teşkil eden 18 zattan, sağlık bakanı sayırlık için namzetliğinden vazgeçmiş, Flanden, Pietri, Bonnet, Thelie, Mandel, Frossard, Chapedaine, Besse sayırlık seçilmiş, Delbos, Deat, Quernut ve Stern ikinci kur'aya kalmışlardır. Kabinenin diğer azaları senatördür.

Habeş İmparatoru için alınan tayyare izinsiz uçtu

Paris, 27 (Hususî) — Habeş İmparatoru namına bir tayyare satın almağa memur edilen Döviye Fransız karargâhından hareket için ruhsatname alamadığı için bugün makineyi tecrübe ederken uçmuş ve Fransa haricine doğru hareket etmiştir.

Tayyare ile tayyarecinin nereye vardığı malûm değildir.

General Metaksas Balkan Konseyine iştirak edecek

Atina, 27 (Hususî) — Başbakan general Metaksas Belgratta toplanacak Balkan konseyine iştirak için Mayısın ikisinde buradan hareket edecektir.

Bartında bir gemici boğuldu

Bartın, 27 (A.A.) — 24 saat aralıksız yağın yağmur şehrin içinden geçen ırmakları altı metre yükseltmiştir. Akıntıdan iskelede bir sandal devrilmiş, bir gemici boğulmuştur.

Eski Posta telgraf Genel Direktörü

Ankara, 27 (Hususî) — Tekrar muhakeme edilen posta telgraf genel müdürü ve arkadaşları hakkındaki mahkûmiyet kararı, mahkeme tarafından değiştirilmemiştir.

Türk - Rumen dostluğu

Bükreş, 27 (A.A.) — Titulesko, Numan Menemencioglu şerefine dün bir öğle ziyafeti vermiştir. Ziyafette iç ve tüze bakanlarıyla dış bakanlığı müsteşarı Savel Radulesko, İngiliz, Sovyet, Yunan, İtalya, Lehistan ve Yugoslavya orta elçileri, dış bakanlığı yüksek memurları, Romanyanın Ankara orta elçisi ve Türk elçiliği memurları hazır bulunmuşlardır.

Titulesko Atatürk'ün ve Numan Menemencioglu da kral Karolun sıhatlerine kadehlerini kaldırmışlardır.

Menemencioglu'nun Kral kabul etti

Bükreş, 27 (A.A.) — Menemencioglu, Başbakan Tatareskoyu öğleden evvel ziyaret ve öğleden sonra da yanında Titulesko olduğu halde Kral tarafından kabul edilmiştir.

Yunan parlâmentosu tatil ediliyor

General Metaksas, kabinede değişiklik olmayacak, diyor

Atina, 27 (Hususî) — Başbakan general Metaksas gazetecilere kabinede değişiklik yapılacağına dair olan haberlerin aslı olmadığını söylemiştir.

General Metaksasın liberal partisi lideri Sofulis ile yaptığı görüşme neticesinde parlâmentoda müzakerelerin cumartesi gününe kadar bitirilmesi tekkarrür etmiştir.

Yunan donanmasının manevraları

Atina, 27 (Hususî) — Faler limanında toplanmak için emir alan Yunan donanması perşembe günü açık denizde manevralara başlayacaktır. Manevralardan önce kral gemileri tefiş edecektir.

Arap çeteleri Filistinde çiftlikleri yakıyorlarmış

Kudüs, 27 (A.A.) — Havas ajansının hususî muhabiri, Telavive sığınmak üzere gelen Yahudilerin şimdi takriben 10.000 kişi kadar olduğunu haber vermektedir.

Arap çetelerinin Nasra ve Deisana hücum ederek oralarda bir çok çiftlikleri ateşe verdikleri söylenmektedir.

İç İşler Bakanı

Ankara, 27 (Hususî) — İçişleri Bakanı Şükrü Kaya bu akşamki trenle İstanbul'a gitmiştir.

Arnavutluk - Yunan hududunda

Atina, 27 (Hususî) — Arnavutluğun Yunan hududunda tahşidat yaptığını dair ortaya atılan haberlerden hükümetin malûmatı olmadığı neşredilen bir tebliğte beyan edilmiştir.

Avrupanın korkusu

İngiliz karikatürü

ŞEHİR HABERLERİ

Telefon ücretleri

Hazirandan sonra beş kuruşa inebilecek

Telefon Şirketinin tamamen hükümetimize devri 26 mayısta Londrada eski şirket heyeti umumiyesi toplanıldıktan sonra tekemmül etmiş olacaktır.

Hükümetimizle imzalanan mukavelele murahhaslar tarafından Ankaraya götürülecek ve meclisin tasdikinden sonra şirketin hükümete itikal işi tamamen bitmiş olacaktır.

Avrupaya ısmarlanan Kuranpor-törlerden ikincisi Haziranda gelecek ve temmuza kadar yerine konulmuş olacaktır.

Şirket telefon ücretlerinin indirilmesi taraftarıdır. Mükâleme fiyatları beş kuruşa kadar inecektir.

Hüseyin pehlivan mezardan çıkarılmadı

Evvelki gün bir gazete randevucu Merzukayı öldüren Hüseyin Pehlivanın gömüldüğü yerden çıkarılarak morga nakledildiğini yazmıştır. Bu haber yanlış. Hüseyin pehlivan ölünce ve daha gömülmeden morga nakledilmiş ve ölümün sebebi tesbit edildikten sonra gömülmüştür.

Üniversitede lisan dersleri

Üniversite lisan derslerine ait esaslı kararlar vermek ve ıslâhat yapmak üzere toplanmakta olan komisyon me-saisine devam etmektedir. Komisyon dil işlerine ait yeni bir takım mühim esaslar hazırlamıştır. Şimdilik müzakere edilmekte olan bu esaslar kat'ileştikten sonra büyük komisyona bildirilecektir.

Şimdiye kadar haftanın muayyen günlerinde saat (4 - 5) ve (5 - 6) arasında yapılan lisan dersleri önümüzdeki sene içinde fakülte dersleri gibi öğleden evvel yapılacaktır. Komisyon bütün lisan muallimlerine boş saatlerini tayin ve tesbit ederek bildirmelerini tebliğ etmiştir.

Bunların bir kısmı derslerinin (8 - 9) arasında yapılmasını diğer bir kısmı ise öğleye kadar olan her hangi bir saate konmasını istemektedirler.

Bu istekler komisyon tarafından tetkik edilmektedir. Bunun için yakında esaslı kararlar verilecek ve önümüzdeki ders yılında lisan dersleri de diğer fakülte dersleri arasına girmiş olacaktır.

Denizbank kuruluyor

Denizbank kurulması için Mayısın ilk haftasında Ankarada İktisat Vekâleti, Liman, Deniz Ticaret Müdürlüğü, Denizyolları ve Akay idareleri mümessillerinden müteşekkil fevkalâde bir kongre toplanacaktır.

Rumen Koral heyeti azaları

Şehrimize gelen ve Kızılay menfaatine iki konser veren 88 kişilik Rumen Koral heyeti azaları dün şehrimizde gezdirilmiş, motörle Üsküdar'a götürülmüş oradan Adaya geçilmiş, Adada kendilerine bir öğle

Hakkımız Yok Mu?

Kuruçesmeliler daha evvelde kurtarılabiliyorlardı

«Biz, İstanbulun uzak semtlerinden birinin halkı namına geliyoruz, size gazeteci gözüyle görmeğe değer bir manzara göstereceğiz. Otomobil aşağıda bekliyor. İçinizden biriniz lütfen gelir misiniz?»

Bu cümleleri tam on yıl önce «Son Saat» gazetesinin yazı işleri direktörlüğüne müracaat eden altı kişilik hey'etin reisi söylemişti. Onlarla birlikte Kuruçesmeye gitmiştik. Ev ev gezmiştik, sütun sütun şikâyet dinlemiştik. Sonra da gazetede:

— Bu kömür depoları bu halkı mahvediyor, yeri değiştirilmelidir, demiştik.

***

O ilk yazının çıkışından 6 yıl geçmişti. Bundan dört yıl kadar önce yine aynı semtten bir başka hey'et bu defa Son Posta gazetesine geldi, garip bir tesadüfle karşısında o ilk yazıyı yazmış olan muharriri buldu, o eski derdi yandı, bu defa da Son Posta gazetesi tekrar yerinde tetkik yaptı. Tetkikini resimlerle teyit ederek yazdı, biraz daha ileri giderek halkın vekâletini aldı, mahkeme yolu ile kömür depolarının oradan kaldırılması için ilk teşebbüse girişti.

***

İlk müşahededen on, ikinci müşahededen dört sene sonra dün gördük ki, bu sahada yorulmak bilmez bir gayretle çalışmış olan Kuruçesmelilerden eski duyunumumiye memuru Salih Münirin teşebbüsleri nihayet beklenen neticesini almış, ilk mahkemenin çok yerinde olarak verdiği tahliye kararını temyizden de geçerek kat'iyet kesbetmiştir ve icra vasıtasıyla kömür depolarının kapatılmasına da başlamıştır, sonu bir aya kadar alınacaktır.

Bu neticeden memnun olmamak mümkün değil, fakat biz idarî bir kararla bir kaç gün içinde halledilmesi mümkün olan bu işin tam on sene sürüklenmesi sonunda, o semt halkının maddî ve manevî ne kadar zarara girmiş olduğunu düşünüyor, çok yazık oldu, diyoruz.

Hakkımız Yok Mu?

Bahar Bayramı

Bir mayıs bahar bayramıdır. Bu münasebetle cuma günü bütün daireler, malî ve iktisadî müesseseler, mektepler tatil yapacaklardır. O gün hafta tatili kanunu tatbik edilecektir.

Ortaköyde bir kadını yaraladılar

Ortaköyde Taşmerdivende oturan tütün amelesinden Naciye evvelki gün işe giderken eski dostu helvacı Tevfik ile karşılaşmış, bir müddettenberi dargın oldukları için Tevfik barışma teklif etmiş, Naciye bu teklifi reddedince kızmış, bıçakla Naciyeyi yaralamıştır. Naciye hastaneye kaldırılmıştır. Tevfik kaçmıştır.

Zahire fiatları

Bu yıl mahsul bereketli gözüktüğü için düşüyor

Son hafta zarfında borsada yumuşak ve sert buğday fiyatları hayli durgunluk ve düşkünlük göstermektedir. Alâkadarlar bu durgunluğun sebebini şu şekilde izah etmektedirler:

«— Bu yıl mahsul, Anadolu'ya yağmurların tesiriyle iyi ve bol olacaktır. Bunun için tüccarlar ellerinde mevcut stok malları satışa arz etmektedirler. Bu hal fiyatları düşürmüştür.»

Mısır fiyatları da son günlerde 10 - 15 para kadar düşmüştür. Bunun sebebi Romanya'da sipariş edilen mısırların gelmiş olmasıdır.

Bulgaristandan getirilen damızlıklar

Hayvan nesillerinin ıslâhı için Bulgaristandan 51 tane cins buğa ve 6 tane inek alınmıştır. Bunların 24 tanesi Alpulu ve Uzunköprüye, bir kısmı da Karacabey ve Çifteler haralarıyla İnanlı aygır deposuna taksim edilmişlerdir.

Eski bir cinayet davası

Bundan altı ay evvel bir iş meselesinden dolayı Yağ iskelesinde arabacı Fuadı öldüren hamal Cevadın duruşmasına dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Dün dinlenen şahit Eyüp Cevadın Fuatla evvelâ yumruk yumruğa kavga ettiğini ve kavga ayrıldıktan sonra Cevadın arkadan gelerek Fuadı bıçakladığını gördüğünü söylemiştir. Bundan sonra dinlenen diğer iki şahit de Cevadın Fuadı vurduğunu bizzat gözleriyle görmediklerini söylemişlerdir. Muhakeme Zafranboludaki bir şahidin ifadesinin alınması için başka güne bırakılmıştır.

Yeni yaptırılacak vapurlar

Denizyolları idaresi tarafından satın alınacak vapurlar için, ecnebi şantiyelerle yapılan temas ve muhabere neticelenmek üzeredir.

Grup mümessilleri peyderpey son cevaplarını göndermektedirler. Dün de, İngiliz grubu son cevabını vermiştir. Mahiyeti hakkında ketum davranılan bu cevap İktisat Vekâletine bildirilmiştir.

Damızlık Merinos getirilecek

Koyun cinsinin ıslâhı için Ziraat Vekâleti hesabına 80 Merinos koçu getirmek üzere Pendik Bakteriyolojî enstitüsü müdürü Şefik Ankara tavukçuluk enstitüsü müdürü Kadri ve Karacabey harası müdürü Celâlden mürekkep bir heyet dün Almanya ve Macaristana hareket etmişlerdir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Sârim). Alemdarda: (Ali Rıza). Bakırköyünde: (Merkez). Beyazıtta: (Cemil). Eminönünde: (Hüsnü Haydar). Fenerde: (Hüsameddin). Karagümrükte: (M. Fuat). Küçükpazarda: (Yorgi). Samatya'da: (Rıdvan). Şehremininde: (A. Hamdi). Şehzadebaşında: (Üniversite).

Beyoğlu cihetindekiler: Galatada: (Sahpazarı). Hasköyde: (Yeni Türkiye). Kasımpaşada: (Turan). Sanyerde: (Osman). Şişlide: (Kanzuk, Karakin Kürkçyan, Güneş). Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükdada: (Şinasi). Heybelide: (Tanaş). Kadıköyde eski İskele cad-desinde: (Büyük). Yeldeğirmeninde: (Üçler). Üsküdar'da Ahmediyede: (Ahmediye).

İtalya torik alıyor

Son günlerde memleketimizden gerek Yunanistana ve gerekse İtalyaya balık ihracatı artmıştır.

Limanımızda İtalyaya torik sevki için bekleyen 4 vapur vardır. Bunların beheriyle yetmiş ton balık ihraç edilecektir.

Veznedarın muhakemesi

İdareye ait 1558 lira 33 kuruşu zimmetine geçirmekten suçlu Rüsumu Bahriye veznedarı Remzinin duruşmasına dün devam edilmiştir. Remzi bu parayı kaybettikten bir müddet ortadan kaybolmuş ve polisin izini keşfettiğini anlayarak müddeiumumiliğe gidip teslim olmuştu.

Dünkü celsede Remzi parayı tramvayda kaybettiğini, tramvayın çok kalabalık olduğunu ve paranın cebinden çalındığını hissetmediğini söylemiştir. Bundan sonra dinlenen beş şahit Remzinin çok dürüst ve çalışkan bir memur olduğunu ifade etmişlerdir.

Mahkeme Remzinin mahrem sicil defterinin getirilmesine karar vererek duruşmayı başka bir güne bırakmıştır.

Şehreminde yangın

Şehremininde Saraymeydanında 2 numaralı evde balık kızartılarken bacası tutuşmuş ve çıkan kıvılcımlardan merkez memuru Celâlin oturduğu ev tutuşmuştur. Evin bir kısmı yandıktan sonra gelen itfaiye yangını söndürmüştür.

Tüccarların döviz müsaadeleri

Şimdiye kadar tüccarların döviz müsaadeleri Ticaret Odası idare meclisi kararıyla verilmekteydi. Dün Ankaradan gelen bir emirle bu müsaadenin idare heyeti tarafından verilmesi alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Jimnastik bayramına hazırlık

10 Mayısta yapılacak olan mektepliler jimnastik şenlikleri için hazırlıklar başlamıştır. Yarın Taksim stadyumunda muhtelif mekteplerin iştirakile büyük bir jimnastik provası yapılacaktır.

Şark şimendiferlerinde tenzilât

Memleketimizden Avrupaya ihraç edilecek taze sebze ve meyva için Şark şimendiferlerinde 1 Temmuzdan itibaren yumurta için yüzde 40, yaş meyva ve sebze için de yüzde 35 nisbetinde tenzilâtli tarife tatbik edilecektir.

Seherin cesedi morgta

Portakal tüccarı İbrahim'in yanında hizmetçi iken kaybolan ve nihayet cesedi bulunan Seherin cesedi baba-sının talebi üzerine dün mezarından çıkarılarak morga nakledilmiştir. Ceset üzerinde bugün otopsi yapıldıktan sonra icap ederse tahkikat derinleştirilecektir.

Açık teşekkür

Değerli Sanatkar arkadaşlarımız ve evladımız Küçük Kemâl'in sekiz sene süren hastalığı esnasında kendisini, hiç bir maddî menfaat mukabilinde olmaksızın sırf şefkat ve insanlık hisleriyle mütehasis olarak gece gündüz inanılmaz bir alâkayla tedavi eden Heybelliada Sanatoryomu Başhekimî Tevfik İsmail'le ölüm düşüğü başında bulunarak fennin bütün çarelerini tatbik eden Doktor Fazıl Şerafeddin'e ve Profesör General Tevfik Salim, Profesör Neş'et Ömer, Profesör Mazhar Osman ve merhumun cenazesine gerek iştirak ederek, gerek çelenek göndererek kadirşinaslık gösteren zevatla taziyette bulunanlara burada alenen teşekkürü borç biliriz.

Merhumun ailesi ve Arkadaşları

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Şehir Tiyatrosunda

Bu akşam saat 20 de

TOSUN

Türkçe çeviren

S Moray

Komedi 3 perde

Son temsil

LÜKÜS HAYAT

Madam Sellier

Şehrimizde bulunan, Fransanın Milletler Cemiyetindeki murahhası Madam Sellier şerefine dün öğleden sonra bir çay ziyafeti verilmiştir.

İstanbul Halkevi tarafından verilen bu ziyafette; Fırka ve Halkevleri erkânı ile bir çok tanınmış zevat hazır bulunmuşlardır.

Madam Sellier bu akşamki trenle Ankaraya gidecek, Anadolunun muhtelif yerlerinde tetkikler yaptıktan sonra şehrimize avdet edecektir.

İstanbul adliye teşkilâtı

İstanbulda adliye teşkilâtının değiştirileceği, kazalarda asliye mahkemeleri tesis edileceği, bu suretle İstanbulda adliye sarayı inşasına da lüzum kalmıyacağı hakkındaki haber müddeiumumî tarafından tezkip edilmiştir.

Almanya'ya gidecek deniz talebesi

Denizyollarında açılan müsabaka imtihanını kazanan talebelere altıncı Mayısın ilk haftasında Almanya'ya gönderileceklerdir.

Hukukçuların deniz gezintisi

Hukuk Fakültesi Talebe Cemiyeti bir deniz gezintisi tertip etmiştir. Bu gezintiye Hukuk Fakültesi talebe ve profesörleri iştirak edeceklerdir.

Birinci noterin itirazı reddedildi

Hesaplarında 3500 lira açık zuhur eden Beyoğlu birinci noteri Salâhattin Kırklareli ağır ceza mahkemesi nezâdinde hakkındaki tevkif kararına itiraz etmiştir.

Bu itiraz reddedilmiştir.

Perşembeye gelecek seyyahlar

Perşembe günü, Alman bandıralı Milwaukee vapuruyla şehrimize 400 seyyah gelecektir.

Almanlar deri ve kemik istiyorlar

Tanınmış bir Alman firması tarafından dün Türkofise gelen bir telgrafta ham deri ve kemik istenmektedir.

Taşdelen mesiresi

Bu sene Taşdelen suyu membainin bulunduğu sahanın konforlu bir mesire haline ifrağı için büyük bir faaliyetle çalışılmaktadır.

Taşdelen suyu önünde bir park yapılmıştır. Ormanlarda da halkın oturmaları için tahta sandalyeler yapılmaktadır. Taşdelen suyunun biraz ilerisinde bulunan Gazi suyunu kadar yapılmakta olan şose tamamen ikmal edilmiştir.

Çocuk haftasının beşinci günü

Çocuk haftasının beşinci günü münasebetiyle dün kazalardaki muhtelif mekteplerde küçüklere bir çok müsamereler verilmiştir. Bu meyanda Alayköşünde de Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından bir müsamereler verilmiştir.

İkinci çocuk kütüphanesi

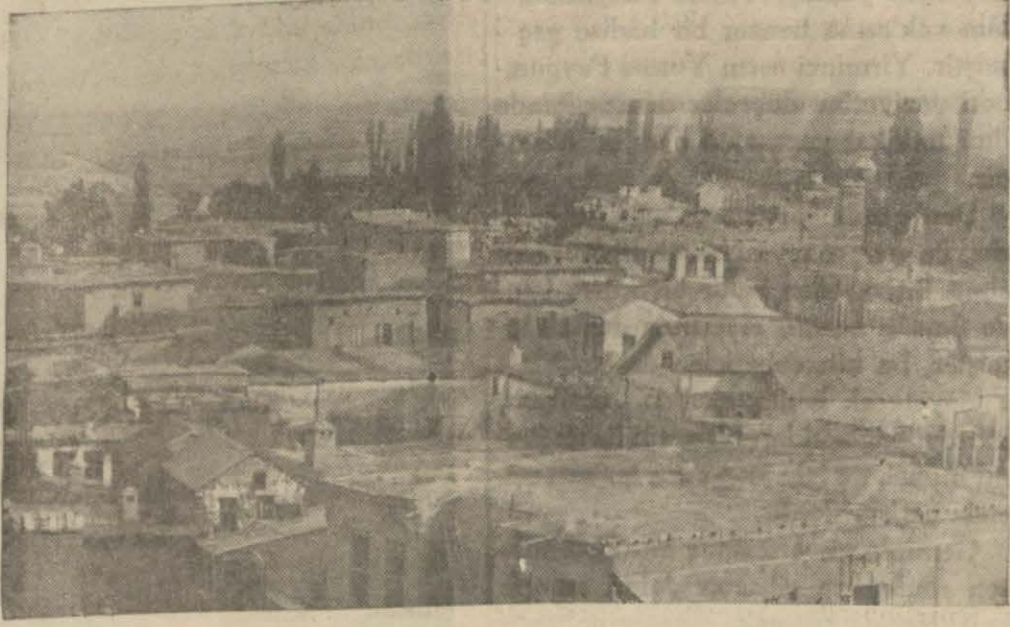
Cağaloğlu Çocuk Esirgeme Kurumu merkezi tarafından Divanyolunda açılan çocuk kütüphanesi büyük bir rağbet görmektedir. Fatih mintakasında da böyle bir kütüphane açılması kararlaştırılmıştır.

Gebze Sulh Hukuk Hâkimliğinde İstanbulda Kasımpaşada Eyüp Ahmetefendi mahallesinde cami sokaklarında 6 numaralı polis tekaüdü Kemal'in evinde oturan Rasim kızı Şevkiye tarafından Gebzenin Sultan Orhan mahallesinde anası Hesna ile birlikte oturan Bekâr Hüseyin oğlu Eyüp ve Gebzenin Banara sokaklarında oturan patpatların İsmail aleyhlerine açılan 200 ikiyüz lira alacak davasının cari muhakemesinde müddealeyhlerden Eyübün halen ikametgâhi meçhul olduğu anlaşıldığından ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş olduğundan muhakeme günü olan 22/Mayıs 9 6 CUMA günü saat 10 da Gebze Sulh Hukuk mahkemesine gelmediği ve vekil de göndermediği takdirde gıyabında karar verileceği ilân olunur. (22500)

MEMLEKET HABERLERİ

Karaman üç bayramı bir arada yaptı

23 Nisan günü Karamanda Atatürk heykelinin de açılma töreni yapıldı, Parti binasında bir balo verildi, İğdir trenle Karamana bağlanıyor

Karamandan bir manzara

Karaman (Özel) — Burada hararetili bir imar faaliyeti göze çarpmaktadır. Eski evleri bile birer mimarî güzelliği haiz olan Karamanda şimdi yeni yapılan binalar daha güzel ve sıhhi şartlara uygun olarak yapılmaktadır. Karamanın güzelleşmesi için de hararetili bir çalışma vardır. Belediye yol kenarlarına bir çok ağaçlar dikmiştir. Karamanda ziraat de son zamanlarda inkişaf etmiştir. Bütün tarla sahipleri kavun yetiştirmeğe büyük bir ehemmiyet vermektedirler.

İspartanın Eğridir kazası hudutları içinde kalmış olan İzmir Eğridiri tren hattının uzatılarak Karamanda Eskişehir - Konya hattına bağlanması kararlaştırılmış, inşaat hazırlıklarına da başlanmıştır.

Karamanda Cumhuriyet meydanına rekedilen Atatürk heykelinin açıl-

ma töreni pek parlak olmuş, törende Konya valisi Cemal bardakçı da hazır bulunmuştur.

İdman Yurdu spor klübü heykelin açılma töreni münasebetiyle Halk Partisi binasında bir balo tertip etmiştir. Balo sabaha kadar samimî ve nezih bir şekilde devam etmiştir.

28 Nisan Çocuk Bayramı Karamanda coşkunlukla kutlanmıştır.

Heykelin açılma töreni de bugüne tesadüf ettiğinden Karamanda üç bayram birden kutlanmıştır. Heykelin açılma törenine öğleden sonra saat 12 de başlanmış, kaymakam Faruk bir söylev söylemiş, Halk Partisi, İdman Yurdu ve bir çok müesseseler heykele çelenkler koyduktan sonra büyük bir geçit resmiyle merasime nihayet verilmiştir.

Cumhuriyet Buğdayı Başaklandı

İzmitte göçmenler müstahsil vaziyete geçtiler

İzmit (Özel) — Bu yıl Kocaeli ve havalisinde ekim vaziyeti gayet iyidir. Cumhuriyet buğdayı tipi buğdaylar başaklanmıştır. Mayıs içinde bu tip buğday hasadına başlanacağı umulmaktadır.

Buraya iskân olunan göçmenlere arazi tevziine başlanmıştır. Derince silosunda buğday dağıtma işlerine devam edilmektedir. Göçmenlerin önümüzdeki istihsal yılında tamamiyle müstahsil vaziyette bulunmaları temin edilmiştir.

BUTÜN ÜLKEYİ HERGÜN

DOLAŞAMAZSINIZ FAKAT!

Son Posta
DAKI BİR İLÂN
BUTÜN ÜLKEYİ HER GÜN DOLAŞIR

Adapazarı Kredi Kooperatifleri

Senelik içtimalarını yaptılar

Adapazarı (Özel) — Adapazarı Ziraat Bankasına bağlı ziraat kredi kooperatifleri senelik ve alelade heyeti umumiye içtimalı Çörekler köyünde kurda yapılmıştır. Yeni intişar eden 2836 numaralı kanun mucibince eski kanunla yapılan ikraz muamelelerinden kesilen yüzde 10 ların borcu olmayanlara iade edileceği köylüye bildirilmiştir. Köylü kendi istifadelerine uygun olan yeni kanuna uymaya ittifakla karar vermişlerdir.

Bundan sonra kooperatiflerin idare heyeti intihapları yapılmış, Köçekler köyü kooperatifi idare heyetine Ahmet oğlu Mustafa, Şaban oğlu Ahmet, Mustafa oğlu İsmail, İbrahim oğlu Halit, kontrolörlüklere de Nazif oğlu Mehmet, İslâm oğlu Hasan seçilmişlerdir.

Budaklar kooperatifi idare heyetine Abdullah oğlu Mehmet, Hakkı oğlu İbrahim, Abdullah oğlu Hüseyin, Mustafa oğlu Nafiz, kontrolörlüklerine de İlyas oğlu Mehmet, İbrahim oğlu Mehmet seçilmişlerdir.

Dernek Cuma kooperatifine Mehmet oğlu İsmail, Yusuf oğlu Ali, Seyit oğlu Mehmet, Rifat oğlu Rifat, kontrolörlüklerine de Kâzım oğlu Rafif, Abdullah oğlu Hüseyin seçilmişlerdir.

İzmit umumi meclisi

İzmit (Özel) — Vilâyet genel meclisi toplanmış, encümen intihabı yapılmış, büyüklere tazim telgrafları çekildikten sonra perşembe günü toplanmak üzere içtimaa nihayet verilmiştir.

Geliboluya Elektrik Yapılıyor

Gelibolu (Özel) — Kasabanın elektrikleşmesi kararlaştırılmış, tesisat ve fabrika inşası müteahhide verilmiştir. Fabrika şehrin tam ortasında pazar yeri denilen mevkide yapılacaktır. Tesisat ve inşaat beş ayda ikmal edilecektir.

Adagide nahiyesinde temsil

Ödemiş (Özel) — Adagide nahiyesinde K. S. K. spor birliği tarafından burada bir temsil verilmiştir. Birliğin temsil kolunu teşkil eden genç heveskârlar İstiklâl piyesini temsil etmişler, muvaffak olmuşlar ve çok alkışlanmışlardır. Halk gençlerin temsililerini tekrar etmelerini dilemektedir.

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

— Yahu, Hasan Bey! Ne iştir böyle?

... Şu sokağın kepezeliğine bak! İnsanın kulakları yırtılıyor, kafası serseriliyor..

... Hami ya bir «gürültü» ile mücadele kanununu Ne oldu, acaba?

Hasan Bey — Ne mi oldu? Hiç! O da gürültüye gittiler!

Avrupada emniyetli sayılan tek yurt: İsviçre

Bugün o da kendini tehlikelerle çevrilmiş görerek başının çaresine bakmağa mecbur olmuş, eski vaziyetini kaybetmiştir

İsviçreden bir manzara

Avrupanın şu buhranlı günlerinde en az ehemmiyet verilen memleket İsviçredir. Halbuki garp âleminin askerlik bakımından anahtarı, bu küçük memlekettedir.

Fransa, Almanya, İtalya ve Avusturya ile çevrelenen İsviçre, mükemmel bir tarzda silâhlanmış olursa, bu memleketler arasında her türlü irtibata mani olur. Müsellâh olmadığı takdirde bunlara göre bir engel olmaktan çıkar. Birbiriyale tutuşan iki tarafın en tehlikeli için hayatı bir değer kazanır.

Fransız erkânı harbiyesine göre İsviçre olmasaydı, Almanlar 1914 de Ren nehri sür'atle geçerek Fransanın şarkta tahkimatını çevirir, daha sonra İsviçre yolu ile Fransanın Lyon şehrine varır ve bu suretle Fransa sınır merkezini ele geçirmiş olurlardı.

Büyük harp sırasında İsviçrenin yaptığı en mühim vazife Ren hududunu muhafaza idi. Fakat tayyareciliğin ilerlemesi İsviçrenin maruz kaldığı tehlikeleri kat kat artırdı.

Devletler, İsviçrenin bitaraflığını emniyet altına almış bulunuyorlar. Fakat İsviçreliiler ancak kuvvetli müdafaa sayesinde vaziyeti korumak mümkün olduğunu tecrübe ile anlamışlardır.

Gerçi İsviçre herhangi büyük bir devletin taarruzuna karşı gelemmez, fakat kollarının yardımı yetinceye kadar düşmana karşı dayanabilir. İsviçrenin bütün emniyeti de bu noktadadır. Bu yüzden İsviçre müdafasına 10 milyon İngiliz lirası (bizim paramızla 93 milyon lira) tahsis etmiş bulunuyor. İsviçre halkının 4 milyondan ibaret olduğu nazarı itibara alınırsa onun ne büyük bir fedakârlığa katlandığı derhal anlaşılır.

İsviçre Sosyalistleri bir aralık memleketin silâhlanmasına karşı gelmek istedikleri halde muvaffak olmadılar.

Bugün Almanyanın Ren gayri askeri mintakasını işgal etmesi İsviçre erkânı harbiyesini yepyeni bir mesele ile karşılaştırmış bulunuyor. Halbuki İsviçreliiler 18 senedir bu taraftan emindiler. Bugün ise Bosle şehri gibi çok mühim bir mevki Alman topraklarının tehdidi altındadır.

Bu yüzden Fransa yeraltı tahkimatını İsviçre hududu boyunca da uzatmağa lüzum göreceklerdir.

İsviçrenin hududunda tabii tahkimat varsa da bu memleket hava müdafaa sa-

kımından çok zayıftır. Çünkü tayyarelerinin sayısı 250 yi geçmiyor ve bunların hepsi de köhne bir halde bulunuyor. Bu yüzden İsviçre bir taraftan yeni 40 tayyare ve bir çok tayyare topu ısmarlamıştır.

İsviçrenin düşündüğü yeni müdafaa plânı ile ordusunu makineleştirmeğe başladığı görülmüştür.

Diğer taraftan İsviçre, iktisad bakımından, büyük bir buhran geçirmektedir.

İsviçre frangının bahalılığı yüzünden ihracat durgunlaşmış, seyyahların azalması en büyük gelir kaynağı olan İsviçre otelciliğini zedelemiştir.

Milletler Cemiyeti misakı İsviçreyi askeri mahiyette olan zecri tedbirlerden muaf tutmuştur.

Bu memleket bugün bütün komşuları ile iyi geçiniyor fakat İsviçre son zamanlarda Avrupanın en muzır sayılan unsurlarını toplamış bulunuyor.

Hulâsa yeryüzünde en emniyetli yer sayılan İsviçre de bu sıfatını kaybetmiş, ne olur ne olmaz diye başının çaresine bakmak ıstırasında kalmıştır.

Hâdiseler Karşısında

Kör, koro, koral

Gazetelerin biri şöyle yazdı:

«Romanyadan bir kör musiki heyeti İstanbul gelmiştir.»

Şu manâya gelebilir:

Gözü görmeyenlerden mürekkep bir musiki hey'eti İstanbul gelmiştir.

***

Bir başka gazete daha başka türlü yazdı:

«Romanyadan bir koro İstanbul gelmiştir.»

Okuyan tefsir etti:

— Bu herhalde koro değil, kuru olacak..

Dinleyen sordu:

— Canım Romanyadan İstanbul kuru gelir mi?

— Mürettip korudan sonraki kelimeyi atlamıştır.

«Romanyadan İstanbul bir kour mütehassısı gelmiştir.»

Olacak!

***

Gazetelerin ekseriyeti aşağıdaki tarzda yazdılar:

«Romanyadan bir kural musiki heyeti İstanbul gelmiştir.»

Bunu da anlayan anladı. Anlamayan da okudu geçti.

Ben olsam şöyle yazardım:

«Romanyadan bir şarkıcı heyeti İstanbul gelmiştir.»

Ne kör akla gelirdi, ne de koro. Ne de bir kişi çıkar da:

— Anlamadım!

Derdi.

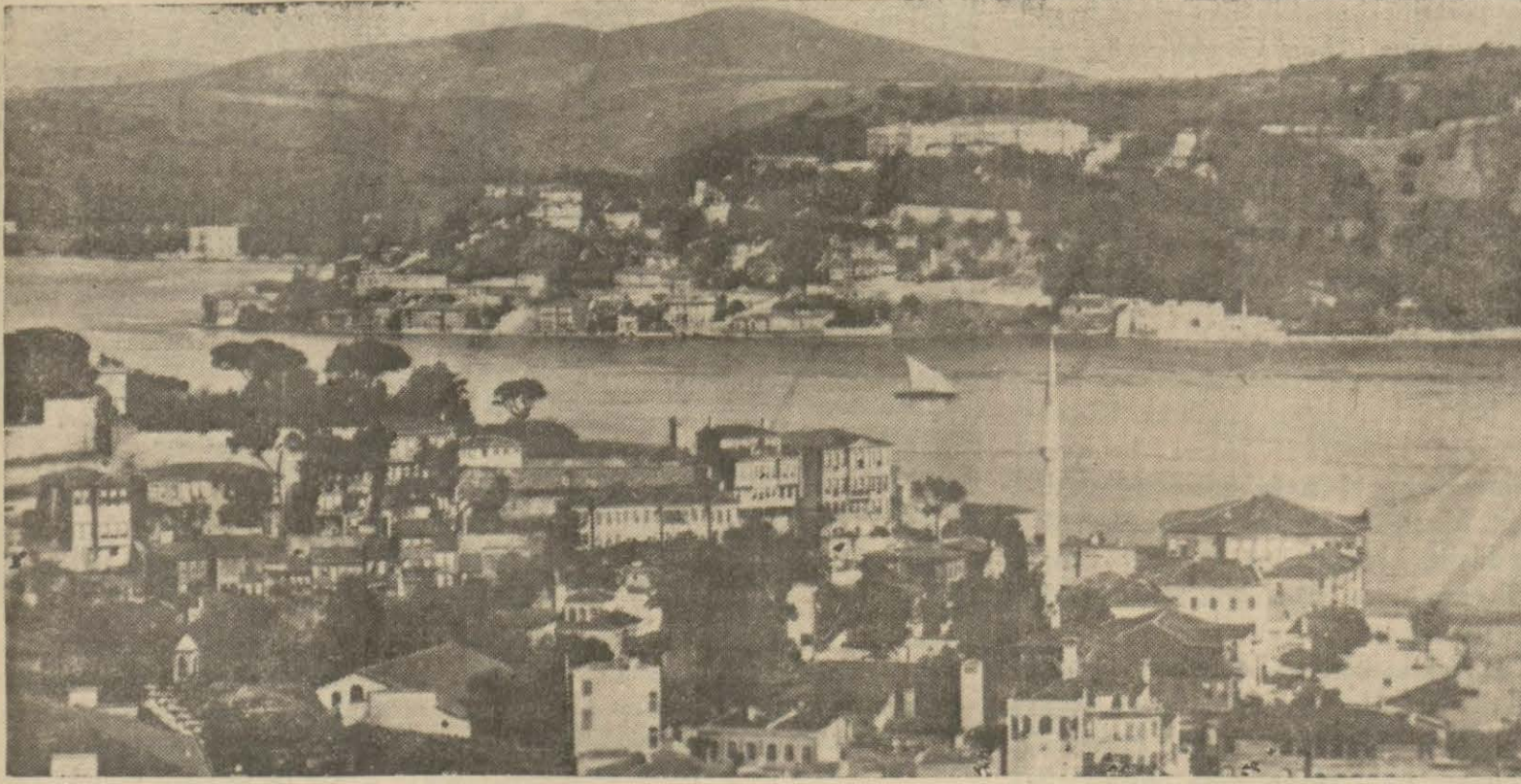
Çöken Boğaziçi: 1

BEYLERBEYİ

***

Karşımdaki beyaz elbiseli, beyaz saçlı kadın anlatıyor: "Eskiden Boğaziçine işliyen vapurlardan birinin kaptanı (bütün Boğaz iskeleleri iyi, iyi ama şu Kuzguncuğ'un haşerati, Beylerbeyinin teşrifati ve Çengelköyünün sebzevatı olmasa) dermiş.... Nerede eski Beylerbeyliler, nerede eski Beylerbeyi!...."

Yazan: Suat Derviş

Bir cami içi gibi serin ve sakin Beylerbeyindeyim, siyah tahtadan küçücük bir evin, tertemiz bir odasında oturuyorum. Pencere ve kafes açık... Dışarda tatlı bir rüzgâr esiyor... İncir ağaçlarının kalın yaprakları birbirine sürtündükçe hafif bir hışırtı çıkıyor. Karşımda beyaz elbiseli beyaz saçlı yaşlı bir kadın var...

Taze bir filiz gibi yemyeşil gözlerinin kederli bir bakışla pencereden dışarı bakıyor ve sonra büyük bir derdini açan insan gibi içini çekerek:

— Evet kızım diyor Boğaziçi çöküyor, çöküyor ve buna mani olmak için ne yapmalı bilmiyorum.. fakat bildiğim ve istediğim bu yıkılışın, bu yok oluşun önüne geçilmesi... Yalnız Beylerbeyinde değil, bütün bu sahilde eski ve kıymetli yalıları ankazcılara satılıyor. Kör kazma bir zamanlar bir şehrin bütün refahını bütün servetini ve güzelliğini temsil etmiş olan bu koca binaları on on beş günde bir yığın tahta, tuğla çivi haline sokuveriyor.

Vakiâ Beylerbeyinde hiç bir zaman Boğaziçinin o efsane olan masal âlemleri yapılmamıştır. Buradaki en büyük eğlenceler haremelerden haremeler, selâmlıklardan selâmlıklara yapılan hususi ziyaretler ve hususi eğlencilerdir. Çünkü Beylerbeyi ötedenberi çok zenginlerin ve vükelânın

yeri değildi. Fakat burası daima ve daima efendiden adam denilen bir tip halkın, yüksek memurların, çelebi insanların yeri idi. Beylerbeyindeki insanlar âlâyiş sevmeylerdi, Beylerbeyinde sakin fakat müreffeh bir hayat yaşanırdı. Hepimiz gül gibiydik. Bütün köyde fakirimiz yoktu. hepimiz hizmetçilerimizden hariç olarak eve çamaşırçı getirmek için nöbet beklerdik. Çünkü Beylerbeyinde çamaşırçılık edecek kadar fakir olan bir tek kadın vardı. O da kendisine gösterilen rağbetten dolayı sıkıntı çekmezdi. Beylerbeyini ben meşrutiyetin ilanı böyle yaptı demeyeceğim. Beylerbeyinin de hattâ bütün Boğaziçi sahillerindeki köylerin ekserisinin rağbetsizliğe uğrayışının tarihi umumî harpten sonradır. Umumî harp felâketi hangi birimizin hayatını mahvetmedi... Umumî harptenberi burada da hayat birdenbire küçüldü. Evvelen burada odun iskeleleri vardı. Dışandan buraya köylüler gelir, hamallık ederlerdi. Bu hamallardan her biri bir evin, bir yalının selâmlığında yarıydı. Orda da misafir edilirdi.

Halbuki ailelerin hayat tarzı değişince hiç birimiz evlerimizde fuzuli bir hayat barındıramaz olduk. Bu suretle onlar da burada ev yaptırarak, yahut küçük evleri oda, oda tutarak köylerinden ailelerini ge-

tirip yerleştiler. Bu bir kere fikara mahallisi meydana getirdi. Sonra büyük yalıları çok hizmetkâr ister. Kimin şimdi öyle yaşamağa iktidarı var... Yalıları bölük, bölük kiralanmağa başladı. An'anepere ve çelebi olan nesil öldü. Yerine kalan gençler eski hayata devamı düşünmediler bile ve bunun için yalıları tamir etmediler ve hele boş yere vergi vermemek için de bunu ucuzca elden çıkardılar. Eskiden Boğaziçine işliyen vapurlardan birinin kaptanı şöyle dermiş: «Bütün Boğaz iskeleleri iyi, iyi amma şu Kuzguncuğ'un haşerati Beylerbeyin teşrifati ve Çengelköyün sebzevatı olmasa seferleri pek çabuk yapacağız».

Çünkü Kuzguncuğa gelince bir takım çoluk, çocuk halkın önüne geçer gürlüğü patırdı eder, yolcunun geç çıkmasına sebebiyet vermiş. Çengelköyünde sebzevat kufeleri yüklenmekten vapur gecikirmiş, bizim Beylerbeyine gelince Beylerbeylilerin teşrifati perverliğinden «siz önden buyurunuz aman siz önden buyurunuz» diye nezaket yapmalarından, vapur iskelede gecikirmiş. Fakat şimdi eski Beylerbeylilerin yüzde onu kalmadı. Büyük yalıları ve evleri çarşı esnafı satın aldı. Bir kısmı ankazcıya satıldı. Bunun için herhalde şirket vapuru kaptanları burada gecikmezler»

— Sizce Beylerbeyinin bu kadar rağbetten düşmesinde en birinci âmil umumî harbin hayatımızda yaptığı değişiklikler değil mi, diyorum. Başka sebep yok mu?

— Var. Meselâ şirket vapurlarının bahallığı, eskiden hayat başka türlü idi. Aileden yalnız bir erkek İstanbul'a işine gider, dönerdi. Halbuki şimdi kadın erkek herkes çalışıyor, çalışmazsa da şehre iniyor. Bin tane ihtiyacı var... Bu vaziyette beş kişilik bir ailenin vapur ücretini düşünecek olursak, bunun aile bütçesinde yapacağı rahneyi hesaplamak lâzım. Bir de orta mektep ve liselerin bulunmaması o da mühim iş... Yoksa Beylerbeyi kadar havası güzel, manzarası iyi, harikulâde bir yer nerede var?

Gülüyor ve:
— Meselâ bu sahilde tramvay yahut otobüs işlese, diyorum, herhalde o da buraların yeniden rağbet bulmasına tesir eder. Belki şirket te masrafını çıkaramıyor. Belki biletlerin ücretini düşüremez... İcini çekiyor:

— Ah eski Boğaziçi, diyor, onu yeniden bir ihya etsen o zaman sen turist akını gör...

Bu sözlerle bebekleri pırl, pırl yanan filiz renkli gözlerini kısarak düşünüyor. Boğaziçi çökmekten kurtarırsak memlekete akın edecek turistleri tahayyül ediyor, galiba!

Suat Derviş

Hint denizinde inanılmıyacak bir hâdise

Bir canavar bakır bir kürre içinde tetkikat yapan iki âlimi yuttu

Âlimler canavarı kusturmak suretile sağ salim kurtuldular, "Bu bir mucizedir," diyorlar

Hind denizinin dibinde mukaddes tarihlerin yazdığı Yunus Aleyhüselâm vak'asına benzer bir hâdise geçmiştir. Yirminci asrın Yunus Peygamberi vaziyetine düşenler deniz dibinde ilmi tetkikat yapmakta olan iki âlimdir.

Deniz mütehassıslarından Cim Lausing ile genç muavini her türlü fennî tesisat ihtiva eden bakır bir kürre içinde Seylân adaları civarında denize inmişler, bu kürrenin içine de kendilerine yetecek kadar oksijen almışlar, kürreyi bağladıkları bir gemi ile de daimî muhabere için icap eden tesisatı vücudalarına getirmişlerdir.

Geminin güvertesinde Mis Boti Allison muhabere cihazını daimî surette kulaklarında tutmak ve mütehassıs tarafından deniz altından verilen izahatı saniyesi saniyesine kaydetmek emrini almışlar.

Mütehassıs beş dakika muhabere inkıtaa uğrarsa balonun olanca süratle yukarı çekilmesini de bildirmiştir.

Mütehassıs ile muavini bakır kürrenin içinde ve denizin 967 yarda derinliğinde dolaşırken güvertedeki Mise şu satırları kaydettirmişlerdir:

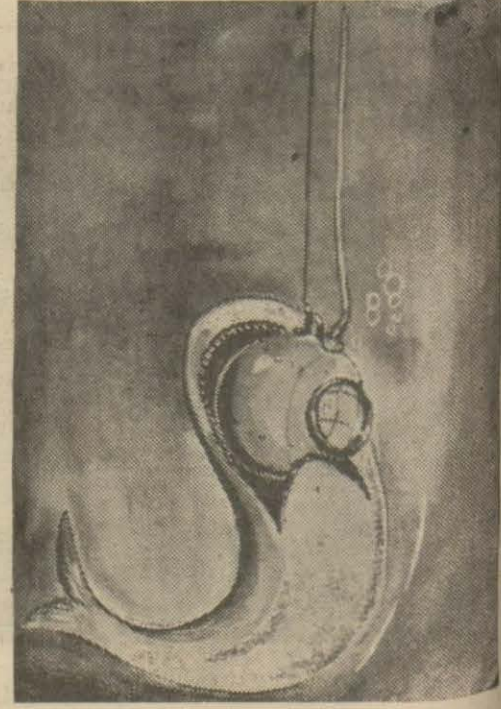
— Dağ gibi müthiş bir deniz canavarı üzerimize doğru geliyor, eğer bizi yutarsa boğulmamız muhtemeldir.

Lausingin sesi bundan sonra birdenbire kesilmiş, kürrenin merbut bulunduğu vapurda da müthiş bir sarsıntı hâsıl olmuştur. Bunun üzerine Mis Allison balonun yukarı çekilmesini emretmiş, bu emir kürreden de işitilmiş ve mütehassıs:

— Sakın ha, çekmeyiniz emrini vermiş ve şu izahatı kaydettirmiştir:

— Deniz canavarı bizi yuttu şimdi ucu bucağı bulunmaz bir cismin içindeyim, eğer kürreyi çekerseniz gemi ile kürre arasındaki bağlar kopacak ve biz mahvolacağız. Bırakınız bu mahlûk serbestçe hareket etsin.

Geminin kaptanı bu emre itaat etmiş, geminin deniz sathındaki seyrini deniz dibindeki canavarın hareketlerine uydurmuştur. Gemi bir saat bu vaziyette kalmış, deniz canavarı kürre-

yi bırakmamıştır. Bir saat sonra da kürreden ancak bir saatlik oksijenleri kaldığı bildirilmiştir. Bu andan itibaren deniz gemiden gayri mahsus bir şekilde kürrenin çekilmesine başlanılmıştır.

Kürre yavaş yavaş deniz sathına çıkarken gemi birdenbire bir kere daha sarsılmış ve kürreden de şu sesler işitilmiştir:

— Kurtulduk, kürreyi süratle yukarı çekiniz! Ve mütehassıs muavini süratle denizin sathına alınmışlardır. Anlattıklarına göre deniz canavarı 350 yarda yüksekliğe kadar yükselmiştir. Burada suların tazyiki azaldığı için kürreyi daha fazla içinde tutmaya tahammül edememiş, kusmuş ve denizin derinliklerine dalmıştır. Mütehassıs muavini kurtuluşlarını mucize addetmektedirler.

Ölçü Ve Tartı Muayenesi

Ölçü ve tartıların yıllık muayene edilmesine ve damgalanmalarına devam edilmektedir. Beyoğlu muayene heyetlerinden itibaren Taksim mntakasındaki Taksim nahiyesi binaşında çalışmaya başlamıştır.

Kadıköy grubu da bugünden itibaren Kızıltoprak nahiyeye merkezinde çalışmaya başlayacaktır.

On İngiliz lirasına bir sun'î adam

Londranın büyük fabrikalarının birinde şimdi her biri on İngiliz lirasından daha aşağıya mal olan yeni bir Roboto vücudaya getirilmiştir. Bu yeni Robotun mucitleri Moskova fennî enstitüsü âzasından Franç Sigger ile İvan Mortov'dur.

Bu iki fen adamının tam on sene uğraşarak meydana getirdikleri bu yeni Roboto fabrika amelelerinin bütün vazifelerini yapmakta, telefoncu kızların işini de görebilmektedir.

Şimdiye kadar yapılan Robotolar elektrik cereyanı ile hareket etmekte oldukları için kullanma ve işletme masrafları pahalıya mal oluyordu. Halbuki bu son Roboto su tazyikile hareket etmekte olduğundan günlük masrafı yarım fiçı sudan ibaret bulunmamaktadır.

Gazetelerin yazdıklarına göre bu iki mühendis yakında Rusyaya giderek icatlarını Sovyet hükümetine tevdi edeceklerdir.

Yine gazetelerin yazdıklarına göre Smit isminde bir Amerikalı mühen-

dis te makineden bir fare icat etmiştir.

Elektrik cereyanı ile tıpkı bir fare gibi hareket eden bu makine en dar ve geçilmesi mümkün olmayan yerleri hakiki bir fare gibi geçmekte ve şayanı hayret marifetler yapmakta imiş.

Son Posta İLÂN FIATLARI

- 1 — Gazetenin esas yazısıyla bir sütünün iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 — Sayfasına göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

sayfa	sayfa	sayfa	sayfa	Diger yerler	Son sayfa
400	250	200	100	60	30
Krğ.	Krğ.	Krğ.	Krğ.	Krğ.	Krğ.

- 3 — Bir santimde vasatî (8) kelime vardır.
- 4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

GÖNÜL İŞLERİ

Hastalıklı Bir Kız

«29 yaşındayım. Yedi ay evvel evlendim. Fakat evlendikten sonra aldığım kızda mühim bir hastalık olduğu meydana çıktı. Şimdi hastanededir. Bu hastalık ayrılmamız için kâfidir. Boşanma için mahkemeye de müracaat edilmiştir. Ben şimdiden başka bir kızla nişanlanmak istiyorum. Fakat öğrendiğime göre mahkeme ayrıldıktan sonra da barışmak için bir sene mühlet vermiş. Ne yapayım?»

İstanbul: O. Dertli

Boşanmak muamelesi uzun sürer. Kızın hastalığı sebebi boşanma mahkemesinin ayrıca bir sene barışma mühleti vereceğini zannetmiyorum. O kayıt geçimsizlikten mütevellit boşanmalar için dir. Fakat boşanma tamam olmadan nişanlanamayız. Mahkeme kararının ne kadar süreceğini bilemezsiniz. Nişanlılık hayatınız senelerce sürer, birbirinize bıkar ve evlenmeden ayrılırsınız.

Turgutluda H. K.:
İkiniz de reşit sayılırsınız. Ailelerinizin müvafakati olmadan da evlenebilirsiniz.

(C. M.) e:

Evlenmeden çocuğu tanımanız, tescil etmeniz mümkündür. Kanunda buna dair muhtelif kolaylıklar bulacaksınız. Fakat bu, o kadar sevdiğinizi söylediğiniz çocuğunuzu başkalarının gözünde gayri meşru bir münasebetin mahsulü olarak tanıtmaktan menetmez. Mademki iki taraf ta mutlaka ısrar etmektedir. Peki diyelim, fakat kanunen birleşip çocuğu meşrulaştırdıktan sonra ayrılmak ta mümkündür, hem zaman en iyi nasihatçidir, bakalım bu muvafakat birleşmeden sonra ne olur?

Bandırmada K. R.:

Kız size kendisini pahalı satmak istiyor, onun için iltifat etmekte nazlanıyor. Yoksa onun bu hareketi sizi sevmediğine delâlet etmez. TEYZE

ESKİ OSMANLI VELIAHDI ÖLDÜ MÜ, ÖLDÜRÜLDÜ MÜ?

Yusuf İzzeddin intihar etmiştir

Evvelisi günkü gazetelerde söy - le bir havadis gördüm: Yanan Adliye sarayının arkasındaki emanet dairesinde saklanan suçlara müteallik bazı eşya tasnif edilirken ele bir çanta dairesinde saklanan suçlulara müteallik Yusuf İzzeddin'in ölümüyle alakadar bir takım vesaik ve eşya varmış.

Ben bu eşya ile vesaik nelerden ibaret olduğunu bittabi bilemem. Ancak bu keşif, matbuat sayfalarında bir takım faraziyelere, iddialara, dedikodulara yol açtı. Deli şehzadenin ölümünü şuna buna isnad etmek temayülleri görüyor.

Tarih, taze iken kolay tahrif edilmeğe müstait şeydir. Bu tahrife mümkün mertebe mani olmak da hakikati bilenler için farzdır.

Ben, Beşinci Muradın şehzadesi Salâheddin Efendi olup te, Abdülâzizin büyük oğlu Yusuf İzzeddin veliaht olduktan biraz sonra «Teşrifatı divanı hümayun» memurluğuna tayin edildim. Beşinci Mehmedin sarayına sık sık devam ettim. Vazifem kısmen Babâlide, kısmen de sarayda idi. Beşinci Mehmed de, şehzadelerin çoğunu da bu suretle yakından tanıdım. Böylece şehadet ederim ki, Yusuf İzzeddin deli idi. Hekimler onun deliliğine ne ad verirler, bilmem. Ben yalnız gördüklerimi, duyduklarımı nakledeceğim.

Ondan önce kısa bir mukaddime lâzım. Zira bugün, Yusuf İzzeddin kim olduğunu bilmiyenler çoktur.

Yusuf İzzeddin, tam manasile «külhan beyi» bir padişah olan Abdülâzizin, teamülen mevcut yasağa rağmen, şehzadeliğinde doğmuş, en büyük oğlu idi. Rivayet ederler ki, babası tahta çıkıncaya kadar Yusuf Efendi, Eyüpte bir ebenin evinde gizli tutularak, cülûs günü meydana çıkarılmış ve o zaman da on bir, on iki yaşlarında imiş.

Kılıç alayında, sırma haşalı bir atın üzerinde iki tarafa mağrurane selâm dağıtan bu küçük ve o vakte kadar meçhul şehzadeyi halk, hayretle alkışlamış.

Abdülâziz son derece mütekebbir, azametli bir adammış. Bu on iki yaşındaki oğlunu müşürlükle Hassa kumandanı yapmış.

Bilâhara, dövüşte galip gelen horozunun boynuna murassa nişan takacak kadar divane bir hükümdarın bu tevcihinde bir aykırılık görmemelidir. Yusuf İzzeddin böylece şımarmağa, kendini herkesten büyük ve yüksek görmeye daha o zamandan alışmış. Bahusus, Abdülâziz Paris'e gidip döndükten sonra, saltanatı veraset şeklini değiştirip Yusuf Efendiyi kendisine halef tayin etmeyi de bir aralık tasarlamış.

Ve bittabi bu emel şehzadenin de kulağına gitmiş ve zihninde yer etmiş. Sonra, Abdülâziz bu tasavvurunu tatbiki zaman bulamamış veyahut ki mücbir sebepler karşısında bundan vazgeçmiş.

Fakat Yusuf İzzeddin o andan itibaren tâ ölünceye kadar, babasının elile gönlünde tutuşturulan bu ihtiras ale-vile yandı. Bu iddiamın hakikat olduğuna bir çok şahit gösterebilirim.

Abdülhamid, kendi sulbundan olanlar müstesna, Âli Osman şehzadeleri ne, sağlığında nefes aldırmadı. Bu meydana, Yusuf İzzeddin de Çamlıca tepesindeki köşkünde mahpus ve münevzi bir ömür sürdü.

Derken, meşrutiyet ilân olundu. «Efendi» ler nisbeten serbestlediler. Hele Reşad Efendinin cülûsundan sonra artık her yerde görünüyor, herkesle görüşebiliyorlardı.

Bu hürriyetinden, Yusuf İzzeddin

Yazan:
Ercümend Ekrem Talu

Gençliği

hassaten şöyle istifade etti: Babasının devrine yetişmiş, ileri gelen, ve sözlerine itimad edilir ricali bir, bir dairesine çağırıldı. Onlardan, Abdülâzizin kendisince karanlık kalmış hâdisesi vefatına dair - bazan da yemin ettirerek - malûmat topladı.

Bir gece, hatırlarım: Şişlide, Bulgar çarşısındaki konağından, babam, gece yarısına doğru gelen biri ile Zincirlikuyuda Efendinin yanına davet olundu. Babam, o vakit Maarif Nezaretinden çekilmiş, âyan azası bulunuyordu. İhtiyarlığını, mizacının nahifliğini, geceleyn bu kadar uzak bir mesafeye gitmenin yorgunluğunu ileri sürerek itizar etmek, bu davete ertesi günü icabet eylemek istedi. Lâkin, gelen murahhas ısrar ediyordu:

— Efendi hazretleri, bu gece teşrif buyurmazsanız çok müteessir, âdetâ muztarib olacaksınız; dedi.

Nâçar, babam da giyindi.. gitti. Bilâhara, anlattığıma göre, Yusuf İzzeddin, babamı perişan ve asabî bir halde kabul ederek, hiç bir girizgâh yapmaksızın:

— Ekrem Beyefendi! demiş; siz dürüst, müstakim, müslüman bir zat-sınız. Pederimin devrine de yetiştiniz; ve o zaman yine mevki sahibi ve binenaleyh vukuata yakın hasıl edecek vaziyette idiniz. Kur'anı azımüşşan hakkı, ve evlâtlarınızın başı için bana doğruyu söyleyiniz: Sultan Abdülâziz Han maktulen mi, yoksa müntehiren mi vefat eyledi? Sizin kanaati - niz bendeki tereddüdünüzü izaleye yardım edecektir. Lütfen bana hakikati bildiriniz.

Babam da şu cevabı vermiş:

— Efendimiz! Bu hâdisi etrafında çok şeyler söylendi. Bizzat, hanedanınızın yakınleri katil faraziyesini kabul mütemayil bulundular. Bazı kimse-ler, malûmu necibaneleri, bu yüzden müttehem olarak cezaya çarptılar. Fakat mademki bendenizden, şahsî kanaatimi sormak lütfunda bulunuyor-sunuz, arz edeyim: Pederiniz vikar ve haysiyetini her şeyden üstün tutar, şerefi uğruna ölümü istihkar eder bir zat idi. Fazla olarak fevkalâde güçlü, kuvvetli, kolay kolay ötekine, berikine ramolmaz bir vücuda malikti. Ben-ce, bazı mukarriplerinden gizlice duyduklarım da bakılırsa, hal' hâdisesi nefsi şahanelerine pek ağır geldiğinden, ve bu hakareti nefislerine yedire-mediklerinden ve böyle mahlû', ve makhur yaşamaktansa ölümü bin ke-

Çocukluğu

re müreccah gördüklerinden müntehiren rihlet buyurdıkları muhakkaktır.

Yusuf İzzeddin bu sözleri işittikçe ferahladığını hissettiren jestler yapı-yormuş. Babam ifadesini bitirince de:

— Teşekkür ederim, Ekrem Bey! demiş. Benim de kanaatim bu merkez-de idi. Onu teyid ettiniz. Size itimadım ziyadedir. Evet: Pederim intihar etti. Şunun, bunun hakaretine maruz, hak-larından mahrum, zelilane yaşamak-tansa ölüm, elbette ki bin kat evlâdır!

Bu sözler, Yusuf İzzeddin ruhunu kemiren endişeyi, gönlünü kavuran ihtirası, şuurunu zehirliyen şüpheleri aydınlatacak mahiyettedir.

O tarihte, yaşı elliyi geçen bu şeh-zade, kırk senedir mütemadiyen kur-duğu saltanat hülyasına erişemedikçe aklını kaybedecek raddeye geliyor, halktan sıkı sıkıya gizli tutulan bu-hanlar geçiriyordu.

İmparatorluk teşrifat sırasında ikin-ci gelmek, daha on yedi, on sekiz ya-şında iken saltanat makamına namzet-liği kuvvetle söylenen bu şımarık, de-jenere prensin indinde züldü. Bu va-ziyetten bir an evvel kurtulmak, cülûs etmek ve kimbilir, belki de memleketi kâna boyayarak, ateşe vererek gûya babasının öcünü almak için dokuz doğuruyordu.

Pek iyi bilirim: Sultan Reşad biraz rahatsız olmaz mı? Yusuf Efendi gün-de belki on kişi gönderir, hatır sordur-urdu. Ancak maksadı, büyüğünün afi-yetini istibşar etmek değil, bilâkis fe-nalaştığı, ağırlaştığı müjdesini alıp e-mellerinin tahakkukunun yakınlığı-ğını görerek sevinmekti.

Esasen, sarayda bütün şehzadeler birbirlerine düşman, birbirlerinin fe-lâketine, ölümüne muntazır ve duacı idiler.

Bir kaç sene süren memuriyetim es-nasında, bugünkü mevzuumla alakâ-dar olmyan nelere şahit oldum!

Lâkin, Yusuf İzzeddin Efendi gibi-sini görmedim. O hakikaten etüd edile-cek bir tipti.

Sırasile hikâye edeceğim hâdiseler, onun ölümünde hiç kimsenin suçu bu-lunmadığını ve intihar eylediğini mu-hakkak surette ispata medar olacaktır.

Ercümend Ekrem Talu
(Arkası var)

TAKVİM

NİSAN							
Rumî sene	28		Arabî sene				
1352	Resmî sene		1355				
Kasım	1936		Nisan				
173			15				
SALI							
SABAH				İMSAK			
Safer		Safer		Safer		Safer	
6				6			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
10	03	8	09	5	04	3	10
Öğle				Yatsı			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	5	10	9	00	12	—	1
Z.	12	11	16	02	19	01	20
							43

Yusuf İzzeddin katledilmiştir

Yazan:
Ziya Şakir

Son resmi

Bu sual, tam altmış senedir halle-dilemeyen bir muammaya ben-zer. Yani:

— Sultan Aziz, öldü mü, öldürüldü mü?..

Ben, bu sual ile bu muammayı se-nelerce evvel birbirleriyle birleştirmiş: ve bugüne kadar karanlıkta kalmış o-lan bu iki meseleyi aydınlatmak için bir hayli malûmat toplamış ve emek sarfetmişim. Fakat her iki mesele hak-kındaki kat'i kanaatimi ortaya atmak için de biraz zaman daha geçmesini beklemekte idim.

Fakat, adliye dairesinin emanet am-barında veliaht Yusuf İzzeddin'in es-ra-rengiz vefatıyla alakası olan bir çan-tanın bulunduğu havadisleri ortada bir bomba gibi patladı; ve günün hâdisatı arasında mühim bir dedikodu uyandırdı.

Acaba bu hâdisi, bu derecede ehem-miyetli midir? Ve acaba bu mesele, et-rafta bu kadar mühim alâka husule getirecek bir şey midir?..

Bu sualin ikisine birden:

— Evet.

Cevabını vermek lâzım gelir. Çün-kü, hâdisenin üzerinde kalın ve siyah bir perde olmakla beraber, o perdenin sakladığı esrar bir çok noktalarda ka-barmakta ve kendisini bütün üryanlığı ile göstermektedir.

— Yusuf İzzeddin, katledilmiştir.

Gösterilen bütün ketumiyete ve bu hususta neşredilen resmî tebliğlere nazaran, bu mesele etrafında kulaktan kulağa işitilen ilk sözler, bu olmuş-tu... Fakat, içinde yuvarlanılan harp galesi o kadar büyük ve kahhar idi ki, bunlar arasında bu mesele, derhal unu-tulmuştu.

Nihayet harp bitmiş, meş'um mü-tareke devri gelmişti. Bütün muhalif-ler tarafından İttihatçılara coşkun bir hücum gösterilmişti. İttihat ittihamı takip ediyor; bütün kirli çamaşırlar orataya dökülüyordu.

Fakat bunlar, az geliyordu. Öfke-den, hiddetten, kinden gayzdan kö-püren dudaklar: daha ağır, daha acı şeyler söylemek için titriyordu.

Nihayet, o da bulunmuştu:

— Yusuf İzzeddin Efendi, İttihat ve Terakki merkezi umumisinin karariyle katledilmiştir.

Ve sonra; bulunan bu esasa, söy-lece bir şekil veriliyordu:

— Yusuf İzzeddin Efendiyi öldür-mek için mahirane bir plân tertip edil-miştir. Kendisine, babasının ölüm şek-li tatbik edilmiştir. Katline karar veri-

len veliahtın hamama girmesi bekle-nilmiş.. hamamda çıplak ve her türlü müdafaadan mahrum bir zamanda içe-ri girilmiş.. kolları yakalanarak, genç bir Rum sofracıya, ustura ile kolları -nın damarları kestirilmiştir.

Bu hikâye, tabiidir ki hakikatten çok uzaktı. Bu iddiada bulunanlar, hattâ veliahtın ne suretle, ve nerede öldüğünü bile bilmiyorlardı.

Fakat, buluş fena değildi. Eğer bu mesele ele geçirilecek bazı delâil ile ortaya atılırsa; bunun mes'uliyetinin ağırlığı, bütün (İttihat ve Terakki merkezi umumisi) azalarını altında tamamen ezecek ve bitirecekti.

Bu meselenin ortaya atılmasına en hararetle taraftar, (Sait Molla) idi. O tarihte adliye müsteşarı olan Sait Mol-la, derhal tahkikata girişerek bir çok deliller elde edeceğini zannetmişti. Lâkin tam bu tahkikata başlayacağı zaman damat Ferit Paşa tarafından celbedilerek kendisine şu emir veril-miş:

— Şevketmeap efendimiz veliaht Yusuf İzzeddin Efendinin sureti vefati hakkında adliyece bazı tahkikat yapı-lacağını duymuşlar. Bu meselenin kuralanmasını muvafık bulmuyorlar. En-ver Paşa da hanedanı saltanata men -sup olduğu için hanedan kadınları ara-sında bir dedikodu açılmasına meydan vermek istemiyorlar. Bu mesele, ört-bas olsun; buyuruyorlar.

Demişti.

Sait Molla, eline geçen böyle büyük bir fırsatı kaybettiğinden dolayı, bir çok arkadaşlarına ve hempâlarına be-yanı teessüf etmişti.

Aradan, gene seneler geçmişti. Bu meselenin ufak tefek dedikoduları de-vam etmekle beraber, eski ehemmiye-tini kaybetmişti.

Nihayet, gene bu sütunlarda (İtti-hat - Terakki) tefrikasını yazarken bir gün - Son Posta sahiplerinden - Bay Halil Lûtfi beni odasına çağır-mış:

— Selânikli Rıza Bey seni görmek istiyor. Bazı mühim şeyler hakkında malûmat verecekmış.

Demişti.

Bay Halil Lûtfinin bahsettiği (Se-lânikli Rıza Bey) Sirkeci'de bir mani-fatura mağazasının sahibi idi. Mağ-a-zasına gittiğim zaman bana hakikaten bazı mühim malûmat, resim ve vesika verdi. Fakat aldığım notları ik-mal etmek için de bir kaç defa mağ-a-zaya gidip gelmek icap etti.

Bu malûkatların üçüncüsü idi. Ko-nuşacaklarımızı konuşuktan sonra:

— Size bunlardan daha mühim bir sermaye var. Bizim hemşerilerden bi-ri, sizinle görüşmek istiyor... Tarihe intikal etmesi lâzım gelen bir sır var. Bu sırrın benimle beraber ölmesini istemiyorum; gelsin, ben ona bu sırı ifşa edeyim. İster yazsın. İsterse za-manına saklasın, diyor.

Dedi.

Beni bu zat ile derhal görüşürme -sini Rıza Beyden rica ettim:

— Hay, hay... Adresini vereyim. Kendisine de haber göndereyim. Yal-nız, şimdiki kendisi hasta. Bir kaç gün sonra gider görüşürsünüz.

Diye cevap verdi.

Fakat, bu zatın bana ifşa edeceği sır, ne idi? Tabiidir ki bunu sormam icap etti. O zaman Rıza Beyle aramız-da aynen şu muhavere geçti:

— Bu zatın bana söylemek istedi -ği şeyden malûmatınız vardır, değil mi?..

(Arkası var)

AK DENİZ KİMİN?

Tarini teirika ,, No. 28 YAZAN: KADIRGAN Kaffi

Venedik gemileri, Mesinada, Türklere hücum için toplanyorlardı

Hattâ bunlardan iki bin kişilik bir müfreze Kamillo kumanda - sında Türk ordusu üzerine sert bir çıkış yapmış, iki taraf arasında kanlı bir boğuşma olmuştu. Venedikli - ler bir çok ölü bırakarak kaleye kaçmışlarsa da kalenin de alınmak ihtimali pek zayıftı. Çünkü Türk ordusunda Korfu gibi zorlu bir kaleyi düşürecek derecede büyük toplar yoktu. Zaten gerek donanma ve gerek ordu Adriyatik kıyılarına doğru yapmış olduğu akında epeyce yorulmuştu. Hem dinlenmek, hem de eksikleri tamamlamak gerekti. Düşman donanmaları Mesinada toplandıktan sonra şüphesiz Türklere üzerine geleceklerdi. O zaman donanmanın eksiksiz ve askerinin de dinlenmiş olması lâzım geliyordu.

Müezzinzade Ali Paşa Korfu - dan bir çok esir ve mal aldıktan sonra askeri gemilere yükledi. Parga limanına girdi. Bu sırada İstanbul'dan bir emir geldi. Bunda Magozanın da zaptedildiği bildirilmekle beraber düşman donanmasının kıyılarına saldırmasına meydan verilmeyerek üzerine gidilmesi ve muharebe edilmesi yazılıyordu.

Mevsim, sefer dönüşü zamanıydı, bu yüzden donanma Pargada bulunduğunda Rumeli timar ve zeamet beyleriyle askerleri kendi yurtlarına gitmek üzere ayrılmış bulunuyorlardı. Bu yüzden donanmadaki asker göze çarpacak kadar azalmıştı.

Bir meclis toplandı. Konuşuldu ve şu karar verildi:

Agriboz beyi Mehmet Paşa almış kadirge ile Koron limanına gidecek ve oradaki Mora sipahilerini getirecek. Diğer kuvvetler de İnebahtıya giderek eksiklerini tamamlanmasına çalışılacak ve düşman donanması hakkında alınacak haberlere göre ne lâzımsa yapılacaktır.

Mesinadaki hristiyan donanmasında da teftişler, görüşmeler ve danışmalar sürüp gidiyordu.

Don Jan limanda toplanmış olan gemilerin hemen hemen hepsini doluşarak gözden geçirdiği halde, ihtiyar Venedik amirali Venyeronun gururundan çekinerek onun gemilerine bakmamıştı. Fakat kendisine Venedik donanması hakkında verilen haberler çok fena idi.

Tanınmış bir harpçi ve Sicilyanın eski kral vekili olan ihtiyar müşavir Don Garsiya dö Toledo ona verdiği raporda şöyle diyordu:

«Venedik galerlerinin ne dereceye kadar fena bir halde olduklarını kestirebilmek mümkün değildir. Onların silâhları var, topları var, fakat yalnız silâh ve topla harbedilemez. Bunları kullanmak için asker gerekir. Halbuki onlarda bu yoktur.»

İhtiyar İspanyol kumandanı şunları da ilâve ediyordu:

«Türklere yaman ve pişkin harpçi, fakat hristiyanlar henüz ace midirler. Bunun için hemen düşman üzerine gidilmese daha uygun olur. Düşman bizim üzerimize gelsin!»

Hemen harbe girmek düşüncesi gerek kumandanlar ve gerek askerler arasında gittikçe zayıf düşüyordu. Fakat Don Jan gençlik ateşle bu sözlere karşı duruyor, bu kadar emekler ve adaklardan sonra hiç kıymıldanmadan limanda de-

mirli kalmayı aklına sığdıramıyordu.

Venedik amiralile görüştü: — Gemilerinizin askeri çok eksiktir. Bu eksikliği İspanyol askerlerle tamamlamayı düşünüyorum. Dedi.

İhtiyar Venedik amiralinin beyaz sakalı titrer gibi oldu. Gözleri parladı:

— Bu, Venedik cumhuriyeti için yüz kızartacak bir şeydir. Kabul edemem.

— Bu vaziyette harbe gitmek te olmaz. Yoksa dövüşmekten siz de vaz mı geçmek istiyorsunuz?

— Her an dövüşmek için hazırım ve buraya bunun için geldik

— Madem ki öyledir, gemilerde ihtiyaca yetecek kadar asker olmadan dövüşmenin mümkün olmadığını da kabul edersiniz elbet...

Venedik amirali ister istemez şu cevabı verdi:

— Şüphesiz...

— O halde gemilerinizin eksikliğini tamamlamak için benim ileri sürdüğüm fikirden daha iyi ve kolayını biliyorsanız derhal yapmağa hazır bulunuyorum.

Venedik amirali Venediğe kadar giderek asker almanın imkânsızlığını inkâr edemiyordu. Bunun için verecek cevap bulamadı.

Başkumandanın teklifini kabul etmeğe mecbur oldu.

(Arkası var)

Beyoğlu Sulh Baş yazanlığından:

Alis ve Vaha ve Arşelus ve Arusyak ve Yervant Yazıcıyan ve Kirkor Tanilyan ve Osanna'nın müştereken mutasarrıf oldukları 14,000 on dört bin lira muhammen kıymetli Pangalıda Poyraz ve Kaya sokaklarında eski 1,1 mükerrer 1 mükerrer ve yeni 23, 25, 63 ve Kaya sokağında 63 numaralı altında 23, 25 numaralı iki dükkânı müstemil Onnikyan apartmanının tamamının izalei şüyu için açık arttırmaya konulduğundan Bir Haziran 936 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 ten 16 ya kadar Beyoğlu Sulh Mahkemesi Baş yazanlığında müzayede ile satılacaktır.

1 — Arttırma bedeli tahmin edilen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulursa o gün ihale edilecektir. Bulmadığı takdirde 15 inci güne gelen 16/ Haziran tarihine müsadif Salı günü saat 15 ten 16 ya kadar icra olunacak ve en çok arttırana ihale edilecektir.

2 — İhaleye kadar birikmiş olan maliye, belediye vergileri ve vakıf icaresi ile dellâliye ve 719 lira 72 kuruş Evkaf taviz bedeli müşteriye aittir.

3 — Arttırmaya girmek isteyenler muhammen bedelin yüzde yedi buçuğu nispetinde teminat akçası veya ulusal bir bankanın teminat mektubunu getirmeleri şarttır.

4 — Arttırma bedeli ihale günlemecinden itibaren beş gün içinde mahkeme kasasına yatırılacaktır. Aksi takdirde ihale bozulurak farkı fiyat zarar ve ziyane ve faiz bilâ hüküm müşteriden alınacaktır.

5 — 2004 sayılı icra ve iflas kanununun 126 ncı maddesine tevfiğin gayri menkul üzerindeki ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alacaklılar gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ispat için ilân gününden itibaren yirmi gün içinde evrakı müspitelerle birlikte satış memuruna müracaat etmelidirler.

Aksi takdirde hakları tapu kütüğü ile sabit olmaları satış parasının paylaşmasından hariç kalmışlardır.

6 — Şartname mahkeme divanhanesine her kesin görebileceği yere asılmıştır. Fazla malûmat almak isteyenlerin 936/8 sayılı Beyoğlu sulh mahkemesi Baş yazanlığına müracaatları ilân olunur.

(22570)

Kadın Kösesi

Emperime tayyörler

Bir kaç gün evvel emprime giye taletlerinden bahsederken; emprimenin bu sene her cins elbise için kullanıldığını söylemiştim.

Bugün de size emprime tayyörlerden bahsedeceğim;

Emprime tayyörler bu baharın en büyük bir yeniliğidir. Fakat tayyörler için sık dokunmuş ve küçük desenli emprimeleri seçmek lâzımdır ki, karşıdan yünlü kumaş hissini versin ve oldukça klâsik görünsün.

Resimdeki emprime tayyör yeşil kırmızı beyaz ve siyah renklerde. Kalın kumaştan ve düz dikilmiş - tir.

M. F.

27 aydanberi Uyuyamayan Hintli tacir

Vahit Adanof isimli bir adam kendisini tedavi için Hindistana gitmek istiyor

Geçenlerde Londra gazeteleri Hint tacirlerinden Ramjidas Bajoria'nın 27 aydanberi bir türlü uyuyamadığını, derdine derman bulacak olanları 20000 İngiliz lirası mükâfat vadettiğini yazıyorlardı.

21 Nisan tarihli nüshamızda bundan bahsetmiştik.

Dün matbaamıza Vahit Adanof isiminde bir zât müracaat ederek:

— Ben bu mihraceyi iyi edeceğim! dedi. Yazıyı okudum, ben 13 sene kadar evvel Rusya Vladivostok şehrinde amelik yaptım. Orada da bir çok kimseler hastalığa yakalanmışlardı. Onları ben tedavi ettim. Şimdi bu mihraceyi de tedavi etmek istiyorum.

— Nasıl tedavi edeceksiniz?.. bir ilâcınız mı var?

— Hayır, ilâcım yok, yalnız ona bir ay her sabah kalkar kalkmaz bizim her gün yediğimiz şeylerden bir şey yedireceğim. Bu şeyin ismini söylemem, çünkü o zaman mesele basitleşir. Mihraceyi bu suretle kendi nezaretim altında tutacağım. Sabahleyin kalkar kalkmaz ondan ondan bir kaşık, öğleye kadar bir şey yemeyecek. Sonra öğleyin hafif bir yemek yiyecek, ikindiden sabaha kadar da aç duracak.

Vahit Adanof'un sözleri bundan sonra daha fazla garabet kesbediyor:

— Efendim, şimdi bu adam odun gibidir. Otuz iki uyku damarı birden durmuş,

AYGIR FATMA

Son Postanın Tefrikası:

29

Yazan: Osman Cemal

Eğer o gün benim anam olacak şu Aygır Fatma diye tahkir ettiğiniz kadın yetişmeseydi, belki de şimdi hem kardeşinizin kızı, hem onun arkadaşı olan öteki kız, belki de size, ailesine ve bütün sizi tanyanlara karşı pek fena bir mevkide kalacaklardı.

— Ne gibi?

— Ne gibi olacak? Benim şu Aygır Fatma denilen anacığım, o gün Allahın o ıssız kırlarında o kızları iki serserinin taarruzundan kurtardı.

— Nasıl iki serserinin?

Zehra ile anası bütün o feci macerayı nöbetleşe nöbetleşe anlatmaya başladılar. Ana kızın anlatışlarındaki o derin samimiyet, herifi âdeta manyatize etmişti.

Bir aralık, merdiven basamağında bu sahneyi seyretmekte olan Ali Beybaba:

— Bana, dedi, biraz müsaade, ben azıcık yukarıya çıkıyorum, beyefendi giderken haber verin de gelip selâmetleyim!

Adam buna razı olmadı:

— Yok, dedi, yabancı bir erkeğin kadınların yanında yalnız kalması...

— Yok efendim, yok; yok beyim, yok... Biz öyle şeylere aldırılmaz; bizim kadınların da erkekten hiç farkları yoktur. Eğer arzu buyurursanız, hep bir likte yukarıya çıkalım, hem bir acı kahvemizi içmiş, hem de burası pek sıcak, yukarıda biraz hava almış olursunuz.

Adam buna gene itiraz edecek oldu. Fakat o çoktan yumuşadığı için Fatma ile kızı kollarından tutarak kendisini zorladılar:

— Haydi beybilâder, haydi beyefendi amca, rica ederiz, kırmayın bizi, biz öyle sizin düşündüğünüz aşağılık insanlardan değiliz; fakiriz, kenar mahalleliyiz amma gönlümüz kibar, vicdanımız pâktr!

Beş dakika sonra hepsi birden bahçe üstündeki serince odaya kurulmuşlar; Zehra babalığının rakı tepsisini de oraya getirmişti.

Macera en hurda noktalarına kadar anlatıldıktan sonra Ali Beybaba başını sallıyarak:

— Yââ... dedi... İşte böyle Vehbinin kerrakesi beybilâder!

— İyi amma, bana büsbütün başka türlü anlattılar da...

Ali Beybaba:

— Korkarım bu sefer de Aygır Fatma ile kızı, dün akşam allem etmiş, kalem etmiş, rakılarla, biralarla, envai türlü cilvelerle, şaklabanlıklarla kızın amcasını da kandırıp kendilerine ben detmiş! diye çıkarmasınlar!

— Ey, derler mi derler, birader, derler mi derler!

Elin ağzı torba değil ki büzesin!

— Size demindenberi bir tek olsun rakı ikram edemediğim sebebi de bu değil mi? Bilmem zatâliniz de kulanır mısınız?

— Arasına yapındırırım!

— Eh, şayet yarın aynı iftiraya uğramaktan korkmazsanız dolapta ihtiyat rakımız bulunur.

— Yok, teşekkür ederim! Bu akşam kalsın!

— Demek başka akşama söz veriyorsunuz!

— Belki o da olur inşallah!

— Şu halde kızım Zehra, haydi yemek sofrasını hazırlayın, bakalım!

Zehra yemeği hazırlamaya giderken Medihanın amcası da kalktı:

— Artık bana da müsaade!

Fatma ile Zehra:

— Nereye, kabil değil salıvermeyiz, bu akşam birlikte yiyeceğiz.

— İmkân yok, evde merakla sofrada başında beni bekliyorlar.

Zehra:

— Eve biz haber götürürüz!

— Yok, yok, bu akşam beni affetdin!

— Estâğfurullah amma eğer bu akşam siz bizi kırmaz, soframızı şenlendirirseniz bizi ihya etmiş olursunuz!

Adam ayakta ille gideyim diye ısrar ederken Zehra tuttu, ellerine yapıştırmaya başladı:

— Kırmayın bizi bu akşam, ne olsun beş dakikacık soframızda bulunuyoruz, bakın size nasıl yalvarıyorum; siz hem artık yalnız Medihanın amcası değil benim de amcamsınız. Sizden çok rica ederim, yemekten sonra gidersiniz. Hem giderken evinize kadar ben sizin önünüzde fener çekirim!

— İyi amma kızım, evdekiler neden geç kaldı acaba? diye merak edip yolları düşerler.

— Siz evinizi tarif edin, ben gider oraya haber veririm, beyefendi bir kaç geç gelecek! derim.

Fatma atıldı:

— Yoo senin gitmen şimdi münahebe sebet almaz, beğçiyi göndeririz!

Zehra beğçiyi çağırarak için sokağın furlarken kocası Ahmet elinde çıkınlarla kapıya dayandı.

— Nerede kaldın bu vakitlere kadar Ahmet? Yatsı okunalı yarım saat oldu!

— Ne yapalım, vapuru kaçırdık. Akşam ezanına kadar Boğaziçindeki o yolda çalıştık. Tam iskeleye geldiğimiz zaman vapur kalktı, başka vapur bekleyemedik!

Zehra Medihaların üç mahalle aşkı evlerini kocasına tarif etti:

— Haydi, dedi, çabuk fırla, beyefendinin biraz işi çıktığını eve geç geleceğini, merak etmemelerini söyle!

Yemekte Medihanın amcası kendin gençlik maceralarının tatlı tarafından açtı; artık bunları öyle ballandıra ballandıra anlatıyordu ki Fatma Hanım ille de bir:

— O halde bugünkü gençleri ayıplamaya hakkınız yok!

Demek mecburiyetinde kalıyordu. Bir ara, kadın, biçimine getirdi; Hasezinin lâfını tekrar açtı; onu bir çok mehtektikten sonra misafire:

— Adresinizi lütfedin de, dedi, onu bir gün size göndereyim, elinizi öpün!

— O da olur inşallah!

— İnşallah olur o başka! Fakat, çocuğu bir görseniz nasıl bir insan evli olduğunu derhal anlarsınız!

— Siz bu çocuğun anasını, babasını tanyor musunuz, bu çocuk kimin nesidir, babası necidir, anası kimdir, kendisi ne iş yapar?

— Anasını babasını henüz tanımıyoruz. Zaten ben kendisini bir oğlum bir de ondan sonra biraz görmüştüm. Galiba babası orta halli bir aktarmış.

(Arkası var)

Hilâl takımı Bursaya gidiyor

1 ve 3 Mayıs Bursada iki müsabaka yapmak üzere Hilâl futbol takımı Bursa ya gidecektir. Maçın biri Acarspor takımıyla yapılacaktır.

Mevsimin İlk Atletizm Maç Cumartesi günü Galatasarayla, Beyoğlu spor takımları arasında Taksim stadında yapılacaktır.

Müsabakalar 100, 200, 400, 800, 1500, 3000. Koşular, uzun, üç adım, yüksek, sırt, çirit, gülle, disk ve 4X100 bayrak yarışları olarak kabul edilmiştir.

Adapazarında maç

İzmit (Özel) — Adapazarı İdman yurdu ile İstanbul Hilâl futbol takımı bir maç yapmışlardır. İdmanyurdu 4 - 1 mağlup olmuştur.

düreceğim. Mihrace beni davet etsin, yolum paramı versin, Kalkütaya giderim. Bir ay içinde mihraceyi tedavi ederim, vadettiğim 20 bin İngiliz lirasını alır, yarısını milletiye yarısını da kendime ayırım. Bu para ile de bir apartman yaptırır, şekillendiririm.

GALATASARAY ECZANESİ -Eczacı ve kimyager
Ahmet Cavat Akiska
Telefon: 40786Bütün sıhhi ihtiyaçlara müsbet cevap veren TÜRK müessesesidir.
Büyük bir dikkat ve ciddi ihtimam ile hazırlanır.**REÇETELER****ALGOPAN**Nezleye, soğuk algınlığına, Gripe, diş ve baş ağrılarına karşı en tesirli kaşedir. Haricî tesirlerden bozulmaması için madeni kutulara konmuştur. **İSİM VE MARKASINA DIKKAT: ALGOPAN****Güzelliğin baharı****DIŞLERDİR!**

Siz de günde iki defa

RADYOLİNkullanarak ağızınızdaki baharı
muhafaza ediniz**RADYOLİN****Dişlerin abıhayatıdır!****AĞIZLIKLAR ÜZERİNDE****Dr. APOSTELİN**

İMZASINA DIKKAT

Satış yeri

Sultanhamam, Kebapçı
karşısında Sahibinin
Sesi mağazası**Dr. APOSTEL**Dikkat: Ağızlıklar kutu içinde ve 6 taşla beraber satılır.
Ankara Taş Han tüccarı Ali Tümen, İzmir, Balçılarda Necip Sadık**EYİ MALLAR DAİMA TAKLİT
EDİLMEKTEDİR**Ambalaj ve Markaları
taklit edilmekte olduğundan**AİRAM**

Markasına dikkat

ediniz

AIRAM 1500 saat DAYANIR

Mavi orijinal ambalajına dikkat ediniz

BANZOPİRİN kaseleleri HER YERDE 40 KURUŞ
NEFES BORULARINI TEMİZLER. BALGAM SÖKTÜRÜR. ÖKSÜRÜĞÜ HEMEN GİDERİRSaçların köklerini kuvvetlendirir.
Dökülmesine mani olur. Kepekleri
izale eder. Neşvünümünü kolay-
laştırarak hayat kabiliyetini arttırır.
Lâtif rayihalı bir saç eksiridir.

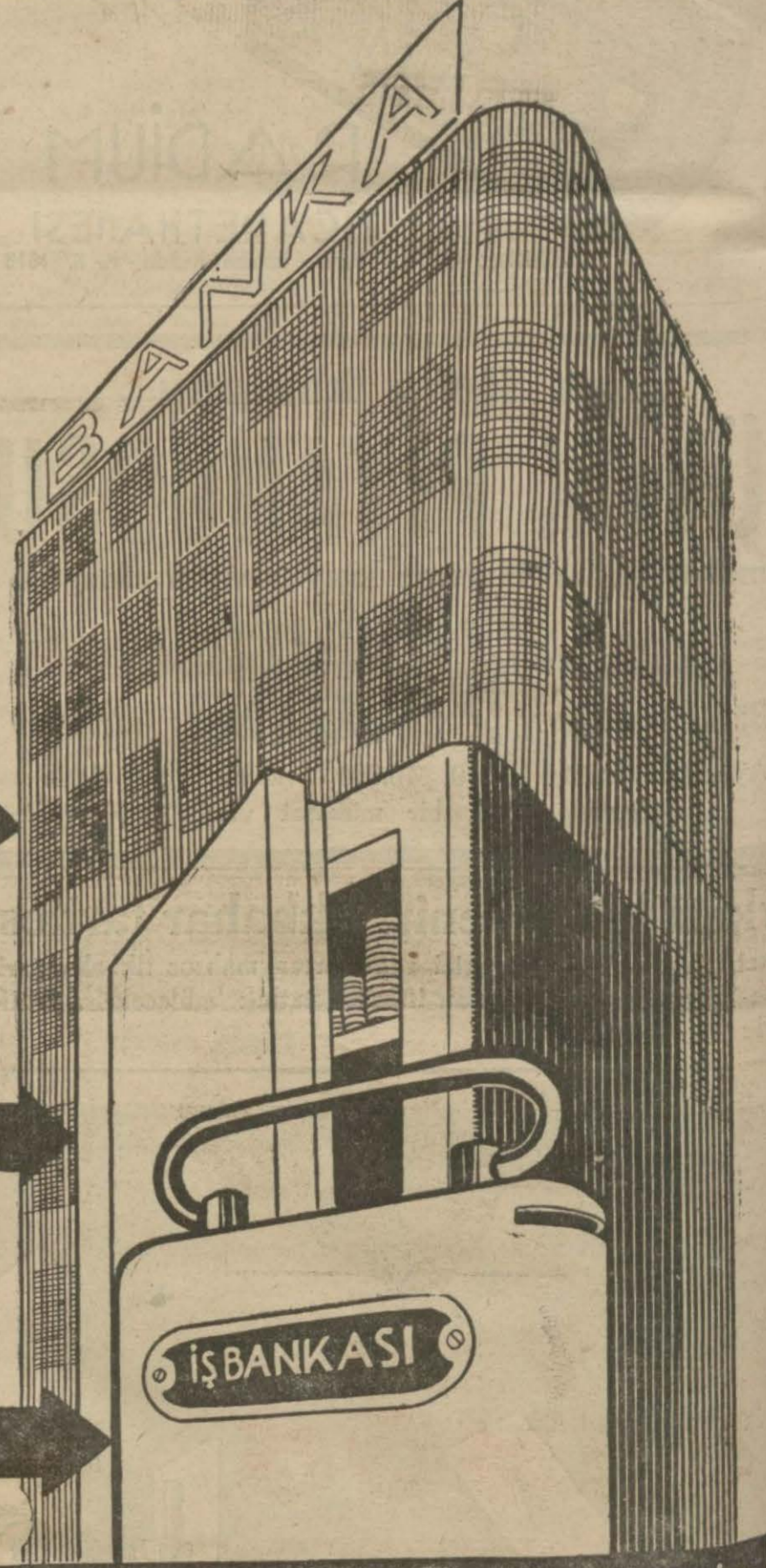
İngiliz KENZUK Eczanesi

Beyoğlu - İstanbul...

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp

Sahipleri: A. Ekrem, S. Ragıp, H. Lütfü

POKER-PLAY Satış deposu:
JAK DEKALO ve Şürekâsı
İstanbul, Tahkâkale Menâşe Kanı N. 51**ÖBÜR GÜN****YARIN****BUGÜN**Bugünkü KUMBARA Yarın KASA,
Öbürgün BANKA Olur.Öksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**